

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат

1941-45 сс. Аҕа дойду Ытык сэриитигэр сүүстэн тахса быраатты, доҕордуу омуктар тэрийбит Советскай государстволарын имири эһэр, кини норуоттары өлөрөр-өһөрөр, кулут-чаҕар огостор, куораттарын, сэлэннэлэрин күл-көмөр онорор сибдиин, уодаһыннаах былааннаах фашистскай Германияны сэбиэскэй норуот килбизиннээх Кыһыл Армията кыайан, кини уораһайын үрдүнэн кытыастар кыһыл былаабы тэлээрдибитэ 72 сыла туолла. Бу Улуу күн Россия үрдүнэн, аан дойду атын да судаарыстыбаларыгар далаһыннаахтык, өрө көтөбүллүүлээхтик бэлиэтэннэ. Биһиги улууспут нэһиликтэрин олохтоохтору Улуу Кыайы күнүн бар дьоммут, куруук буоларын курдук, тэрээһиннээхтик, дьонунук бэлиэтээтилэр.

биэттэрин председателэ Софья Кобякова, улуус байыаннай комиссара Олег Вознай, ыччат түмсүүтүн салайааччыта Юлия Шергина.

Улууспут салайааччылары, ветераннар, ыччат Ийэ дойду туһугар охтубут буйууннар пааматынныктарыгар гирляндаһы, «Үйэлээх уокка» тыыннаах сибэккилэри уурдулар. Миитин кэнниттэн сквергэ мустубут дьону полевой куукунаҕа астаммыт хааһыан күндүлээтилэр.

Күнүс 12 чааска Ленин болуоссатыгар Дьокуускайтан кэлбит «Туймаада» вокальнай-народнай ансамбыл улуус дьонугар бэртээхэй кэнсиэри көрдөрөн сэргэхситтэ. 3 чаастан А. Шестаков аатынан культура, сыннаалан киинигэр «Иэйи» ветераннар кулууптарын, нэһилиэк ветераннарын уонна оскуола оҕолорун күүһүнэн Кыайы күнүгэр аналлаах, киэн программалаах кэнсиэр көрдөрүлүннэ. Ону эл-

ҮЙЭЛЭРГЭ УМУНУЛЛУО СУОҕА!

Улууспут киинигэр Кыайы күнүн бэлиэтээһин Ржевкэ охтубут буйууннар пааматынныктарыгар сибэкки дьөрбөтүн уруунан, миитининэн саҕаланна.

«Үөрүүлээх, харах уулаах күнүгэ» — бу Ытык бырааһынныкка мустубут ветераннары, олохтоохтору улууспут баһылыга А.П. Атласов, Ленскэй нэһилиэк депутаттарын сэбиэтин председателэ А.В. Кириллин, нэһилиэк ветераннарын сэбиэтин председателэ А.С. Ядрихинская, нэһилиэк ыччаттын лидерэ М.А. Петров эвэрдэлээтилэр. Ол кэнниттэн Кыайы былаабын күөрөччү туһут Намнаабы 2 №-дээх оскуола үөрэнээччилэрин батыһан сэри, тыыл, үлэ ветераннара, улууспут салайааччылары, тэрилтэлэрэ, оскуола үөрэнээччилэрэ, ыччаттар, «Өлбөт үйэлээх полк» колонналарыгар мустан (13 колонна) ниргирдээх, өрөгөйдөөх музыка довуһуолунан уйдаран парадтаан «Кыайы скверигэр» кэлдилэр.

Сквергэ кытыаста умайар

«Үйэлээх уот» таһыгар бочуотунай караул чиккэйэн турар. Музыка, ырыа биер кэм дуорайар. Знаменосецтар тутан турар Кыайы былаахтарын күүстээх тыал тэлибирэтэр.

Ветераннар, улуус салайааччылары «Ытык Сэргэбэ, сэри тулаайахтарын «Мэнгэ

Тааһыгар», Тая Монастырева хатыгар, санныар ырыа быһыһыгар, тыыннаах сибэккилэри уурдулар. Улуус гимназиятын 11-с кылааһын үөрэнээччигэ Арсен Винокуров «Биллибэт саллаат саҕата» диэн хоһоону аахпыт кэнниттэн ааспыт санаан, сэри толоонугар охту-

бут биер дойдулаахтарын кэриэстээн дьон чочумча чуумпуран турдулар.

Ол кэнниттэн «Үйэлээх уот» таһыгар Кыайы күнүгэр аналлаах миитин буолла. Манна мустубут дьонно туһаайан тыл эттилэр: улуус баһылыга Александр Атласов, ветераннар сэ-

бэх киһи кэлэн кэрэхсээн көрдө, иһиттэ. Бу кэмгэ КСК стадиону-гар спорт араас көрүгэр күрэхтэһилэр көхтөөхтүк бардылар.

Кэнники кэмгэ Кыайы күнүн бэлиэтээһин, «Өлбөт үйэлээх полк» колонналарыгар түмсөн, мустан хаамар дьон, ыччат элбээтэр элбээн иһэрэ киһини үөрдэр.

Наммыт сириттэн Ийэ дойдуларын көмүскүүр уоттаах сэриигэ 1849 чулуу дьоммут саа-саадах тутан хорсундук сэриилэспиттэрэ. Кинилэртэн 1117 буйун дойдуларыгар төннүбэтэхтэрэ. Тыылга хаалбыт 4460 киһи (эһэлэрбит, аҕаларбит, убайдарбит, эбэлэрбит, ийэлэрбит, эдьийдэрбит) бэйэлэрин харыстаммакка үлэлээн Кыайы күнүн чугаһаппытара.

Биһиги бары аҕа көлүөнэ Албан аатыгар сүгүрүйүбүт. Кинилэр хорсун-хоодуот быһыылара, Ийэ дойдуларын өрүһүйүттэрэ, адырҕа өстөөхтөн быһаабытара хаһан да умнулло суоҕа! Кими да, тугу да умнубат — биһиги, тыыннаахтар, Ытык иэспит!

Аар тайҕабыт — барыбыт баайбыт

МЭЛДЫ БЭЛЭМ БУОЛУОХТААХПЫТ

Соторутааҕыта, муус устар 28 күнүгэр, биһиги улууспутугар СР ойуурун дьыалаларыгар Департаментын дьаһалынан ойуур баһаарын, уоту умулларыга үлэлиир анал хайысхалаах тэрилтэлэр холбоһуктаах республикатааҕы тренировкалара Эбэ сайылыгар буолан ааста.

Бу үөрэххэ «Нам лесничество» СР ГКУ, «Сахалесресурс» ГАУ, Намнаабы баһаарынай чаас, МЧС Намнаабы сулууспатын, айылҕа харыстабылын инспекциятын, баһаарынай надзор сулууспатын үлэһиттэрэ, нэһиликтэр добровольнай баһаарынай этэрээттэрэ кытыыны ылылар.

Бу тэрээһин сүрүн сыала-соруга: 2017 сылга, ойуур баһаара турар куттала баар кэмгэр, эмискэ турбут баһаары умулларыга улууска баар бары тэрилтэлэр, нэһиликтэрдээҕи баһаарынай дружиналар кыахтарын, баар күүһү (дьону, техниканы) суһаллык түмүүгэ, кинилэри сөптөөхтүк аттаран туруоран баһаары умулларыга үөрэтии, соһуччу быһылаанга мэлдьи бэ-

лэм буолууну ситиһии.

Намнаабы лесничество (сал. М.С. Жирков) үлэһиттэрэ Эбэ сайылыгынь сыһытын ортотугар эрчиллини салайарга бары өтүнэн эһипиттир полевой пууну бэлэмнээбиттэр. Пуунтан бачача тэйиччи, харах ылар сиригэр, эрдэ былааннаабыт сирдэригэр өрт уотун уматтылар. Уот тэнийиэхчэ буолан эрдэбинэ баһаары умуллара кэлбит дьон тула өттүттэн утуу-субуу кириэн уоту

умулларыга туттулар араас тэрилинэн умулларан кириэн бардылар. Булуугу соспут трактордар уот турбут сирин ыраа-

дынан күөһүн, иилии хорутан уоту тохтотор балаһаны оноро оҕустулар. Өр буолбата. Турбут уот тутта хам баттанна.

Бу тренировка куораттан СР ойуурга сыһыаннаһы департаментын салайааччытын солбуйааччыта Хон Джулустан Иванович, «Якутлесресурс» ГАУ салайааччытын солбуйааччыта Иванов Спартак Иннокентьевич, «Нам улууһа» МТ баһылыгынь солбуйааччы Н.Н. Степанов уонна республика, улуус тэрилтэлэрин салайааччылары сырыттылар.

Тренировка хайдах барарын кэтээн көрөр анал комис-

сия турбут баһаары умулларыга кыттар дьону салайы хайдах таһымнаахтык барбытын, умулларааччылар төһө чуолкайдук үлэлээбиттэрин хамсаммыттарын сыаналаатылар, түмүк онордулар. Тыл эппит салайааччылар бу тэрээһин сыалын сиппитин, туһааннаах подразделениелар сөпкө тэринэн, турунан үлэлээбиттэрин, бэлэмнэрэ үчүгэин бэлиэтээтилэр. Бу тэрээһин сөптөөх таһымна, тэрээһиннээхтик ытыллар усулуобуйатын тэрийбиттэрин иһин улуус дьаһалтатыгар уонна Намнаабы лесничество коллективыгар махтаннылар.

Быйыл дьыл эрдэлээн, хаар эрдэ уулан сирбит-уоппут хара

сиринэн көрбүтүн, кураан сайын кэлэр чинчилэммитин, онон хаһаангытааҕар да ойуурга уот турар, баһаар буолар куттала барарын, онон нэһилиннээһүэ, хаһан да сырытталлар, уоту сэрэхтээхтик тутталларыгар үөрэтии, сэрэтии, өйдөтүү үлэни бары хайысханан ыттар наадатын тоһоолоон бэлиэтээтилэр.

Күндү биер дойдулаахтарыт!
Аар тайҕабытыгар, хаарынаах хара тыабытыгар, өрүү харыстабыллаахтык сыһыаннаһабыт! Хаһан да сырыттарыт уоту-көһү сэрэхтээхтик туттуоҕун!

И. ИВАНОВ

Ырааһырдыы ыйыгар

Киин нэһилиэкпит сыбаалката бүтүн улуус «баайа-дуола». Ол эрэри ыһыллан-тобуллан ахан бизэр. Саас ахсын субуотунньугунан хомуйа сатыыбыт да, кыайтарбат.

Сыбаалкаҕа тийбэккэ эрэ, өссө Ипподром түөлбөтүттэн суол икки кытытыгар бөх-сыыс көстүтэлээн барар. Аара быйылгы Экология сылын бэлиэтэ баар. Арааһа, бэлиэни түбэһиэх туруорбатах буолуохтаахтар... Ол эрэри, салгы айаннаан истэх аайы Экология сыла биһиги тумнубута көстөр.

Суол кытыта сэрии буолан ааспыт хонуутун санатар. Төгүрүчү урусхалламыт тиэхиньикэ сэмнэбэ, элээмэлэрэ, ол-бу бөх, ахсаана биллибэт элбэх бакыат киһи хараҕа ыларын тухары бырабыллыгыттар, ыһыллыгыттар. Онно-манна булгуннах курдук бөх өрөһөлөнөн сытара көстөр.

Бу үлүгүрдээх помуйаны олохтоох дьаһалта сылын аайы тэрилтэлэргэ хомуйтарар. Үйэбит уларыан, субуотунньугунан сирэйдээн, оччолортон

КЫАЙТАРБАТАХ «БААЙ-ДУОЛ»

лэр. Өйдүүр. Кинилэргэ махтанабыт. Дьингэ, бөҕү-сыыһы кытта үлэлиир олус ыарахан, мөккүөрдээх, өйдөмөт өрүттэрэ элбэх». Директор кэспээниттэн сайдыыга хардыы бытаана

ХОБДОХ ХОМУНУУ

Иккилии этэстээх уопсай дьылээр тэлгэнэлэрэ санитарнай турукка ханан да эппиэттээбэт буолан тураллар. Дьингэ, буолбуттара ыраатта. Хайдах да көмөт, көнөр, уларыйар кыаҕа да суох буолан, ким да сангарбат. Бу дьылээр бөхтөрүн бүтүн тэрийэр хампаанньа ыраастыыр. Хампаанньа туспа хонтуоралаах, үлэһиттэрдээх. Ый ахсын бөх хомуйарыгар харчы төлөттөрөр. Ол эрэри хомуллуута олохтоохтор санааларын хоту ытытылыбат. Баччаанга диэри, бөҕө-таҕа, чин туруктаах уруналара да суох. Аҕыйах сыллааҕыта спартакиада ытытылларынан сибээстээн, куһаҥан ууну кутарга аналлаах киэлилээх тимири иһиттэри туруорбуттара. Оноһуутун көрдөхө, сиргэ тимирдиллэхтээх. Ол билигин таах «пааматыннык» буолан турар. Ким да онно ууну куппат. Дьингэ, тимирдиллэн, куһаҥан уу онно кутуллан, оботторуллохтооһа сиппэтэ.

Олох сайдар. Бөх-сыыс арааһа элбиир, эбиллэр. Арааһынай оноһуулаах пакеттарынан, тетрапакеттарынан көмүллүөх курдуктук. Төһө даҕаны нэһилиэнньэни хомуммат, бириэмэтигэр өнгө иһин төлөспөт диэтэллэр, билигин даҕаны ааспыт үйэбитигэр олоробут. Хомуллуу, тэрилли киһи, сонун ньымата суох. Тобулла илик. Оттон араас тэрилтэлэр, хампаанньалар күн-түүн, үрүт-үһө

баччаларга диэри, дьону түмөр төлөнөөх тылы туттан, ыгыры тыһааран бөх ыраастыыр буоллубут. Онон аныгы кэм дьонугар, биһиэхэ, субуотунньук дьон тыл бөҕү-сыыһы, сыбаалканы кытта сибээстээх буолла.

Сыбаалкаҕа тийээн кэллэххэ, киирэр аан тэлэччи аһаҕас, икки кытыта тобус-толору бөххө тирибит. Бу айылаах сыт-сымар, бөх-сыыс ортотугар сүөһүлэр «мэччийэ», ыттар аһы сылдьаллар (1), оннооһор көрдөрүтүөххэ эмэ тиксээри үөһэн-алларанан көтөн күпсүһэллэр. Манна ким хаһаайныи?

САЙДЫГА ХАРДЫ ОЛУС БЫТААН

Бу үлүгүрдээх хаһаайыстыба көрүүтэ-истиитэ МАУ «АРТ»-«Агентство по развитию территорий» дьон бэрт улахан ааттаах-суоллаах, сайдыыга туһуламмыт муниципальнай автономнай тэрилтэбэ сүктэриллибит. Директор В.Е. Яковлевы көрсөн баар балаһыанньаны быһаарарыгар көрдөстүм.

«Тэрилтэ 2013 сылтан үлэлиир. Бу иннинэ бөх-сыыс Базовай уулуссаҕа диэри кэлбитэ. Ону өрө тутан, ыраастаан оннун булларбыпыт. 11 үлэһиттээхпит. 10 тиэхиньикэлээхпит. Көрөр-истэр, хонтуруоллуур сирбит сыбаалка эрэ буолбатах, ол аайы биридди үлэһиттээхпит. Онон сыбаалкаҕа биир тыраахтардаах үлэһит сыһарылыбыта. Эбии киһи туруоруохпун, бу хаһаайыстыбаҕа ким да үлэһит баарбат.

Хамнаспыт кыра – 17 эрэ тыһ. солк. Биир үлэһит улахан нэһилиэк бөҕү-сыыһын кыайа туппат. Аны олохтоохтортон эмиз наһаа улахан тутулукутаах. Кинилэр сорохторо сыбаалкаҕа кирибэккэ эрэри, айаҕар аҕалан бөхтөрүн товоллор. Онон киирэр аан бүөлөнөн хаалар. Ол иһин элбэх бөх муньуулар.

Быйыл будка туруордубут. Хараныл көрдүүбүт. Оччотугар син сааһылаһа этибит. Суол кытытын хомуйу биһиги эбээһинэспитигэр кирибэт. Ол иһин нэһилиэнньэни ыгыран хомуйтарабыт. Дьон син кэ-

көстөн кэллэ.

УРБААННЫТТАРГА ЫҢЫРЫ

Сотурутааҕыта редакциябытыгар Ленин аатынан уулусса 18/1-2-3 олохтоохторо «Бизнес-инкубатор» (2) бөҕүн-сыыһын хомуммат дьон этиилээх кэлэн барбыттара. Түөлбэ олохтоохторо кэспииллэринэн, тэрилтэ икки сыл кинилэри «сородобут». Төһө эмит бөх быраҕар дьааһыктаахтарын үрдүнэн, иһинэн-таһынан тоҕон, быраҕан дьон кэлэригэр-барарыгар, түөл-

бэ бүтүн көстүүтүгэр даҕаны, бөрүкүтэ суох хартыына буолбут. Биридиилээн үлэһиттэргэ этэн көрөллөр эбит да, истибэтэбэ буолаллар. Салайааччыны кытта кэспэтин, кини быһаарар дириллэр эбит. Ону олохтоохтор өйдөөбөттөр. Бөҕү-сыыһы салайааччы быһаарар буоллаҕа дуу, дьон мунаараллар.

Хас биридди үлэһит чэнчистик, ыраастык тутта сылдьара буоллар, бөх-сыыс ыһыллыа суоҕа этэ дэһэллэр. Маассабай субуотунньуктар чэрчилэринэн, ыаллара, нолюк сулууспата хомуммут, оттон урбаанньыттар тахсыбатахтар. Онон бу түөлбэ олохтоохторо бүтүн улуус урбаана эргийэр кинин үлэһиттэрин, Экология сылыгар өрө тардынан, ыраастык олоролоругар ыгыраллар.

КЭҢКЭМЭ СҮӨРГҮ КӨСТҮҮТЭ

Бу көрөр хаартыскаларгыт—Кэңкэмэ ойуура (3). Кэрэ айылҕатынан, булдуанан-аһынан аатырар сирбит бу айылаах бөҕүнэн бүрүллэн турара, сүөргү көстүү!

ТҮМҮК ОННУГАР

Биир билэр киһим биһиги, сахалар, олус да чанчарык норуоптук диэбитин сөбүлүү истибэтэбим. Итиэннэ аһары баран, тобус ый кыһыннаах буолан, бөхпүт-сыыспыт хаарынан бүрүллэн көстүбэттин иһин, сыбаалкаҕа, бөххө-сыыска сыһаммыт аанньа ахтылыбат дуу, дии саныбын ээ. Хаарынан үлүктэммэт сымнаһыар климаттаах, ичигэс дойду эбиһит буоллар, баҕар көрүнүө, хомунуо этибит...

Лена НОГОВИЦЫНА

Улуус баһылыгы колонката

ААСПЫТ НЭДИЭЛЭБЭ

Аһааччы, дорообо!

Кыстык хаарбыт эрдэ ууллан сир-уот куура хатта. Онон ойуурбут баһаара быйыл эрдэттэн саҕаланна. Ыам ыйын 7 күнүгэр I Хомустаах нэһилиэгэр лесничествоттан 2 ойуур баһаара тахсыбытын биллэрдилэр. Маныаха 23 киһи, 1 техника, 1 вездеход, 6 ойуур уотун умулларар тэрил, 23 илиинэн туттуллар тэрил туттулунна. Ити күн биир баһаары тохтоппуттарын туһунан иһитиннэрдилэр. Баһаар 10 га сиргэ, ол иһигэр 2 га ойуурга, 8 га аһаҕас сиргэ тэнийбит.

Ити күн Таастаахтан 12 км Сатаҕай диэн сиргэ баһаар тахсан ону умуруорууга 6 киһи, 6 ойуур уотун умулларар тэрил, 6 илиинэн туттуллар тэрил туһанылына. Сарсыньгар уопсайа 20 га сиргэ, ол иһигэр 10 га ойуурга тэнийбит баһаары умулларбыттарын туһунан иһитиннэрдилэр.

Эмиэ ыам ыйын 7 күнүгэр аны Хатын Арыы территориятыгар 22 га иэннээх сир хабан, ол иһигэр 13 га ойуурга, баһаар турбутугар 11 киһи, 1 трактор, 2 УАЗ массына, 1 Егерь баһаарынай массына туттулунна. Бу баһаары бэбээһэ туругунан эргитиллэн ситэри умуллары үлэтэ бара турар.

Мин бу баһаардарга хайдах күүс, төһө техника туттуллубутун сиһилии аҕалыт төрүөһүтүн ханнык баҕарар ойуур баһаарын умуллары эргиччи ороскуоттааһын көрдөрөр сорохтоох билиһиннэрдим. Биллэрин курдук, харалдык таҕыста да, биһиги дьоммут тыаҕа тахсан уора-көстө өртөөһүнү ытыгаллар, сорохтор аһаҕас уоту туттан, шашлыктаан маевкалыбыллар. Аны бэбээһэниттэн кус көнүллэннэ, онно балаҕа элбэх киһи саа-саада тутан кытылга киридэ, тыаҕа таҕыста. Онуоха эбии ыам ыйын 5 күнүттэн мас көрдөрүн бултааһын көнүллэммитэ. Бу барыта сорох өттүнэн кутталы үөскэтэр, ол эрэри үгүс булчуттар тыаҕа сылдыһы быраабылатын, сиэрин-туомун тутуһалларыгар эрэннээҕи баҕарыллар. Оттон бөһүөлөктэртэн чугас сирдэргэ тахсар маевкавчиктары нэһиликтэр дьаһалталара ураты хонтуруолга ылан, маныаха өйдөтөр-сэрэтэр үлэни киэҥник ытытаһтарына ойуур баһаардара тахсыбаттарын хааччыһаһытын сөп.

Өйдүүрүт курдук хас да сыллааҕыта улахан баһаардар тураннар тыаҕа улахан хоромньу тахсыбыта, ону умулларыыга элбэх киһи, техника тардыллан ороскуот бөҕө тахсыбыта. Онон бу кураан кэмнэргэ тыаҕа тахсартан уонна онно аһаҕас уоту туттаран туттунаргытыгар ынырабын.

Александр АТЛАСОВ

Улуус депутаттарын сессиятыгар

ФЕЛЬДШЕР ОЙӨБҮЛЛЭНИЭБЭ

Муус устар 25 күнүгэр буолбут «Нам улууһа» МТ депутаттарын сессиятын сессиятыгар улуус 2017 сыллааҕы бюджетыгар уларытылары уонна эбиилэри киллэри, Илья Николаевич Прядезников, Платон Алексеевич Слепцов ааттарынан муниципальнай бириэмийэлэр уонна ыраах, суола-иһэ ыарахан нэһиликтэргэ фельдшеринэн үлэли барарга баҕалаахтарын биллэрбит дьонно биир төгүллээх материалнай көмөнү оноруу бэрээдэгин туһунан балаһыанньалары биһиргэти туһунан боппуруостар көрүлүннүлэр.

Депутаттар быһаары ылыммыттарынан, ааспыт сылга биһиргэммит 2017 сыллаах бюджет дохуоттаах чааһа республика бюджетыттан 26599000 солк. суумалаах үп, субсидия эбии көрүллүбүтүнэн уонна поселениелартан көһөрүллүбүт боломуочуйалартан 6267560,13 солк. суумалаах үп кирибитинэн, барыта холбоон 32866560,13 солк.-нан улаатан 2534742456,13 солк. тиэрдиллэнэ.

Бюджет ороскуоттаах чааһа 42789826,74 солк.-нан улаатыннарарынан 2549665722,74 солк. тиэрдиллэнэ. Эбилли республика бюджетыттан эбии субсидия, поселениелартан боломуочуйалар бириллбиттэрин уонна тус сыаллаах, туһанылыбатах үбү туһаныыга бюджет дефицитин 9923266,61 солк.-нан улаатыннарары түмүгэр таҕыста.

Анал бириэмийэлэр олохтоммут биир дойдулаахтарбытын билиһиннэрэр буоллаһытына:

– Биир дойдулаахпыт Илья

Николаевич Прядезников Саха сирин биллиилээх, бөдөн политической уонна общественной деятелэ, ССРС СКК (ЦИК) уонна национальностар сессиятыгар, Саха сиринээҕи СКК 1 уонна 2 созывын чилиэнэ, СССС госбылаанын бастакы председателлэригэр биридэстэрэ, бастакы «Салҕабыл» т/х кредитнэй общество салайааччыта, Госбаан отделеитын управлюющаи, Саха АССР Нам оройуонун бочуоттаах гражданина;

– Биир дойдулаахпыт Платон Алексеевич Слепцов биллиилээх этно-педагог, учуонай, М.К. Аммосов аатынан ХИФУ Россия хотугулуу-илинги норуоттарын тылларын, культураларын уонна фольклордарын үөрэтэр институтун кафедратын доцена, исторической наука кандидата, СР үөрэтириитин туйгуна, «Гражданский килбиэн» бэлиэ кавалера, Нам улууһун Ытык киһитэ.

Кытыы, ыраах нэһиликтэригэр (Салбан, Фрунзе, Көбөкөн, Арбын) олоһор, үлэлиир, усулуобуйа ыараханыттан чаҕыйан, фельдшердэр бара сатаабаттарын, олохсуйан үлэлээбэттарын түмүгэр кэнники сылларга олохтоохтор эрэйи көрөллөр. Онон сессия кытыыны ылбыт депутаттар нэһиликтэргэ үлэли барыан баҕарар, 45 саастарын туолбатах, фельдшердэргэ, 3 сылтан итэбээһэ суох кэмгэ үлэлииргэ дуогабар түһэрсистэхтэринэ, биир төгүллээх 100000 солк. суумалаах материалнай көмөнү онорор уо.да. пууннардаах балаһыанньаны дүүүллэнэн биир санаанан ылыннылар.

И. ИВАНОВ

Россия – Экология сыла

АЙЫЛҔАБЫТЫН ХАРЫСТЫАХХА

Муус устар 28 күнүгэр «Туллукчаан» уһуйаан киинигэр Экология сылынан ыйдаабы «Туллукчаан» проект уонна Сир күнүн чэрчитинэн «Сир – АйылҔаны харыстаан!» дьин түмүктүүү тэрээһин ытытыллылар.

Төрөпүттэр оҕолорун кытта экологическай тиэмэбэ плакаттары уруһуйдаан аҕаллылар.

Кырачааннарда Сир – АйылҔа симээнэн кэлэн, айылҔа туһунан сэрхэгээтэ, сир туһунан кэпсээтэ. Эмискэ сыһыны-буору бурҕатан, омсолоох герой көтөн түһэн, уһуйаамыт иннин киртипитин, оҕолор сөбө көрдүлэр уонна соруудахтары толорон, ыраастыырга көмөлөстүлэр. Геройбут оҕолорго көмөлөрүн иһин махтанна уонна инникитин айылҔаны өрүү харыстыам, доботторбор эмиз кэпсизим дьин барда.

Сир – АйылҔа оҕолор араас матырыйаалтан оҕоһуктарын бэлэх биэрдилэр. Бүгүн күнүгэр сиргэ, хонууга бөбү-сыһы ыспакка бэрээдэктээхтик сылдыахпыт дьин тарҕастылар.

Бөлөбүтүн түмүк тахсан, хас биридди оҕо грамотанан, туоһу сугунан бэлиэтэннэ.

Оҕолор төрөпүттэрин кытта музыкальнай нүөмүрдэри үөрэ-көтө көрдүлэр, көрдөөх ооньууларга кыттан, дуоһуйан тарҕастылар.

Н.С. ПОПОВА, Нам нэһ. 7-с №-дээх «Туллукчаан» оҕо сайыннара киин аҕа итээччитэ

Кэрэ эйгэтигэр

ҮНКҮҮ КҮНҮН КӨРСӨ

Муус устар 30 күнүгэр Граф Биэрэгэр аан дойдутаабы үн-күү күнүн көрсө үһүс төгүлүн түөлбөлөр икки ардыларыгар «Танцует все» күрэх олус тэрээһиннээхтик ытытыллына. 2014 сыллаахха бастагы «Две звезды» дьин ааттаах пааранан бальнай үн-күүгэ күрэх түөлбөлөр икки ардыларыгар ытытыллыбыта. Бу проект ааптара - Хатыҥ Арыы нэһилигигин ыччат специалиһа Е.С. Евстафьева. Быйылгы күрэх үн-күүнү сэгээрээччилэри маассабылдьык хабар сыаллаах тэрилиннэ.

Күрэххэ Хатыҥ Арыы нэһилигиттэн алта түөлбэ кытына. Дьүүлүүү сүбэ председателинэн общественник, «Иэйи» кулуубу чилиэнэ, ветеран сэбиэтин чилиэнэ А.Д. Николаева, чилиэтэринэн: Нам улууһун инвалидтарын обществоларын председатели М.С. Иванова, Кыһыл Дэриэбинэ дьахталларын советин председатели Р.А. Уваровская үлээтилэр. Сэрэбиэй түмүгүн бастагынан Аппааньттан «Саһарҕа» түөлбэ (сал. Л.Д. Максимова) «Узбекская үн-күүнү» көрдөрдө. Үн-күүгэ сүүрбэттэн тахса түөлбэ олохтооҕо, эдэр ийэлэр, кийииттэр, истин-иһирэх ийэлэр, эбэлэр кытынылар. Үн-күүнү В.Г. Старостина туруорда. Иккис кыттааччы, Граф Биэрэгиттэн «Солнечная» түөлбэ (сал. Л.П. Дедова), «Танец с платками» толордо. Салгыы Аппааньттан «Чэчир» түөлбэ

(сал. М.В. Винокурова) «Танец поколений», Граф Биэрэгиттэн «Алроса» түөлбэ (сал. Ю.А. Винокурова) «Китайской үн-күүнү», Аппааньттан «Виктория» түөлбэ (сал. Е.А. Соловьева) «Танцы народов мира», Кыһыл Дэриэбинэттэн «Сандаара» түөлбэ (сал. А.Р. Платонова) «Веснянки» үн-күүнү туруордулар.

Бииртэн биир чабылхай, киһи дууһатын үөрдөр бастынтан бастыҥ нүөмүрдэр киһи сүргэтин көтөхтүлэр. Үн-күү киһэттин «StarGraft» үн-күү бөлөбө латино-американскай (сал. Сахаяна Амисова), Иван Решетников «Файр» үн-күүнэн, Калугина Яна, Ангелина Герасимова, Зоя Колотова, Света Житова ырыанан кизгэттилэр. Бизчэри Анна Охлопкова уонна Анастасия Румянцева салайан ытытылар.

Дьүүлүүү сүбэ «Саһарҕа» түөлбэ туруорбут узбекскай үн-күүтүн биир санаанан Гран-принэн бэлиэтээтэ. Бары кытыбыт түөлбөлөргө лауреат аата инэрилиннэ.

Субу курдук Граф Биэрэгэр бэрт сэргэх үн-күү кизгэтэ буолан ааста. Бизчэри тэрийбит Граф Биэрэгинээҕи «Самородок» сынньалан киин коллективыгар (сал. А.А. Охлопкова), түөлбэ салайааччыларыгар, бары кытыбыт олохтоохторго истин-иһирэх махтал тылларын тиэрдэбит.

Н.Д. СИВЦЕВА, Аппааны бөһ.

М.К. Аммосов төрөөбүтэ 120 сылыгар

Чабылхай Максимытыгар анаан Нам улуунун скандинавскай хаамы түмсүүтэ (сал. А. Соловьев) «М.К. Аммосов 120 сылыгар – 120 км» акция тэрийэн ытыта.

Сарсыардаттан эбэрде, алгыс тылларын доҕууолланан, сүргүбүт көтөүллэн, үөрэ-көтө бэлиэ тэрээһингэ кытта айанна турунубут. Харда тылы улаханник убаастыыр киһибит, СР үөрэҕиритин туйгуна, ветеран учуутал Гризаиде Михайловна Николаева эттэ. Кини туһунан аҕыйах тылынан билиһиннэриэхпин баҕарабын. 11 сыллааҕыта ыраханник ыалдьан суорбан-тэллэх киһитэ буолбут. Быраастар: «Олох сытыма, зарьдалаа, элбэхтик хамсан, инньэ гымматаххына орон киһитэ буолуон», – диэбиттэриттэн куттанан кыралаан дьарыктана сыппыт. Барыны кыайар сыалы туруорунан хамсанан, этинсиинин уһугунанан чэпчиир турукка кирибит. Кэлин скандинавскай хаамынан дьарыктанан ыарыны кыайыт.

Гризаиде Михайловна үөрэнээччилэргэ туһаайан: «... Скандинавскай хаамы туһалааһын өйдөөтүм. Маньник ситиһи күнүнэн, ыйынан буолбакка, сылынан утумнаах дьарык түмүгүнэн кэлэр. Киһиэхэ баҕа, дьулуур, дьаныар, сүрэх, күүстээх санаа наада. Сааһыттан, доруобуйатыттан тутулуга суох дьарыктанын.

«М.К. Аммосов 120 сылыгар – 120 км» акцияга скандинавскай хаамынан дьону кытта тэҥнэ хаамар буолбуппугтан астынабын. Олох – күндү. Олох күүстээх санаалаахтары сөбүлүүр. Олох устун хорсундук Киһи Дьолго дьулуһар», – дьин сүрдээх ылынарбылаах этиини онордо.

Нэһилиэк дьаһалтатын массынаатын айаннаатыбыт. Аара И.Е. Винокуров скверигэр ытытыллыбыт тэрээһингэ кытынныбыт. Улуус баһылыга

Оҕо иттигэ – барыбыт дьыалабыт

Билигин биһиэхэ, итээччилэргэ, оҕо сытыы, булгас өйүн, кини толкуйдур уонна айар дьобурун кытта дьүөрэлээн сайыннара сыал-сорук турар. Бу сыалы олоххо киллэрип, оскуола иннинээҕи саастаах оҕо тэрилтэтиттэн саҕалаан, үрдүк үөрэх кыһатыгар тийиэ, биир кэлим үөрэтэрсайыннара эйгэбэ барыахтаах.

Муус устар 14 күнүгэр биһиги оҕо садытыгар (Нам сэл., 5 №-дээх «Кэскил» о/с) улуустатаабы «Сонор» интеллектуальнай остуол ооньуутун күрэх буолан ааста. Бу күрэх сүрүн сыала – 2016-2017 үөрэх дьылын «Бастыҥ сонордьутун» быһаарыы. Күрэххэ кытта кэлбит тоҕус сонордьут оҕолор хоту, собуруу Нам сэлэниһэтин куэстовой методическай холбоһук иһинэн күрэхтэһэн, бастынтан бастыҥ «Сонорунан» дьарыктанар оҕолор күөн көрүстүлэр. Күрэхтэһии кылаабынай судьуйатынан СР норуотун үөрэҕиритин туйгуна, ветеран үлэһитэ, Нам улуунун «Сонор» федерациятын модератора Ксения Филипповна Алексеева, судьуйа көмөлөһөөччүтүнэн Намнаабы педколледж иһинэн арыллыбыт «Акварелька» оҕо саадын итээччитэ Александра Егорова Николаева сыаналаатылар.

Күрэхтэһиини кирири тылынан оскуолага кирири иннинээҕи үөрэхтэһиин отделен сүрүнүүү специалиһа Местникова Аида Петровна күрэхтэһээччилэргэ «кыайыга – дьулуруу» дьин туран бэйэтин баҕа санаатын тиэртэ. Салгыы тылы 5 №-дээх «Кэскил» оҕо саадын симбиодиссэй Л.К. Харитонова «ки бэлэмнээх – ол кыайдын» дьин оҕолорго ситиһиилэри баҕарда.

КИРБИИ ЫЛЫЛЫННА

А.П. Атласов, улуус депутаттарын сэбиэтин председатели И.Р. Попов, «Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыга А.Г. Новгородов о.д.а. Республика күнүнэн эбэрдэлээтилэр. И.Е. Винокуров пааматынныгар гирлянда, тыыннаах сибэккилэри уурдулар. «М.К. Аммосов 120 сылыгар – 120 км» акция ытытылларын биһириилэрин биллэрдилэр.

М.К. Аммосов болуоссатыттан Хатырыктыгы суолунан айамыт аартыгын туттубут. Үрдүк Иирлээххэ Хатырык нэһилигин скандинавскай хаамы чилиэннэрэ көрүстүлэр. 60-ча буолан колоннанан хаамсан, М.К. Аммосов музейыгар кэлэрбитин кытта, музей директоры А.В. Кириллин үөрэ-көтө көрүстэ. Манна М.К. Аммосов пааматынныгы иннигэр истин-иһирэх тыллар этилиннилэр, скандинавскай хаамы тэтимэ үрдүүрүн туһугар баҕа санаалар иһилинилэр. 120 км кирбии ылылынна дьин буолла.

Биһиги 1 Хомуस्ताах нэһилигигин аатыттан баран акцияга кытыбыттар: Г.М. Николаева, М.С. Ваишева, В.К. Новгородова, Т.М. Соловьева, М.М. Петрова, А.В. Маркова, А.К. Барашкова кулууппут үлэһитэригэр – директор А.Н. Новгородова, А.К. Барашкова, А.Г. Мылаханова, дьаһалтабыт баһылыгар В.Г. Жирковка, оскуола директорыгар У.П. Атласова биһиэхэ күүс-көмө буолбуттарыгар махтанабыт. Анастасия Касьяновна сүүрэн-көтөн бииртэн формалаата.

Нэһилиэк дьаһалтата, тэрилтэлэр, общественной түмсүүлэр салайааччылары нэһилиэккэ, улууска ытытыллар тэрээһиннэргэ биир өйүнэн-санаанан бииргэ саба түһэн көмөлөсүһэн тэрийэллэр. Ол иһин нэһилиэк олохтоох дьонно-сэргэтэ сэргээх ололор, бары ытытыллар тэрээһиннэргэ көхтөөхтүк кыттар.

М.Р. КОЛМОГорова

БАСТЫҦ СОНОРДЬУТТАР

Кэлбит ыалдьыттары эбэрдэлээн бэлэмнэни бөлөбүн оҕолорун уонна оҕо саадын итээччилэрин толоруутугар сабыс-саһа буруолуу сылдыар Саргылана Семеновна тылларыгар, оҕолору ырыа-үн-күү абылагар уһуйар салайааччы Любовь Николаевна Петухова мелодиятыгар «Алыптаах «Сонор» дьин ырыа сүрэхтэннэ.

Оҕолор күрэхтэһэр кэмнэригэр оҕолору бэлэмнэн аҕалыт итээччилэргэ, күрэхтэһээччи оҕолорго, төрөпүттэргэ туспа «Сонор» ооньуу тэриллэрин (ооньонор хонуу, ньыкаалар) араас матырыйаалтан оҕоһуллубут быыстапкага турда. Оҕо ооньонун улаатар дьин саһа бэрт бэргэн этии баар. Онон билигин ооньуур уонна ооньуу кыра саастаах оҕо өйө-санаата, билиити-көрүүтэ, тыла-өһө, этэ-сиинэ сайдарыгар, дьону кытта бодоруһа-алтыһа үөрэнэригэр, талаана-дьобура аһылларыгар быһаарар суолталаах.

«Сонор» ооньууну дьарыгы кытта сэргэ хайдах дьүөрэлээн

ытыгарга итээччилэр А.Д. Сокольникова, Л.Н. Петухова, М.Н. Максимова, А.В. Сивцева маастар-кылаастары ытытылар. Онтон оҕолору бэлэмнэн аҕалыт итээччилэргэ туспа турнир ытытылына. 9 итээччи уонна 1 төрөпүт күрэхтэспиттэн «Муһутуур кыайылаах» 7 №-дээх «Туллукчаан» оҕо саадын итээччитэ Собакина Юлия Васильевна ааттанна. Оҕолорго кыайылаахтарынан «Бастыҥ сонордьуттар» ааты ылылар: 1 миэстэбэ Черноградская Сандаара (Үөдэй, «Чуораанчык», салайааччылар Л.Д. Винокурова, М.В. Пельская); 2-с миэстэбэ Бугаев Петя (Нам с., 4 №-дээх «Чэчир», сал. Л.М. Ядрихинская); 3-с миэстэбэ Гуляева Айисена (Нам с., 5 №-дээх «Кэскил», сал. А.Д. Сокольникова). Оҕолорбут ооньууга дьулуурдарынан, саһаттан саһа ситиһиилэринэн өссө да үөрдэ турдуннар!

М.Н. МАКСИМОВА, 5 №-дээх «Кэскил» оҕо саадын итээччитэ

Искусство эйгэтигэр

Искусство хайыскаларга оҕо-ну кэрэ эйгэтигэр сыһыаран үтүнү өйдүү үөрэнэргэ, сирдээх буоларга, бары өттүнэн дьо-вурун сайыннараарга олук буолаллар биллэр суол.

Бастакы Президент М.Е. Николаев искусство, культура иитэр-үөрэтэр суолтата үрдүгүн бэлиэтээн, 2013 с. республикабытыгар «Музыкаға бүттүүн» бырайыагы биллэрибэ. Бу - үөрэ-бири уонна культура холбоһук бырайыага оскуолаларга сити-ниилээхтик үлэлиир. Бырайыак сүрүн соруға – элбэх оҕону музыкальнай үөрэхтээһининэн хабыы, детсадка сылдыар, оскуола үөрэнэр хас биридии оҕо бири музыкальнай инструментнаа оонньоон, хорга ыллаан дьоруун сайыннарыы.

З.П. Винокуров аатынан Намнаағы оҕо искусствотын оскуола бу бырайыак чэрчитинэн араас өрүттээх үлэни ыытар. Ол курдук, улуу оскуолаларын музыка учууталларыгар, детсадтарын музыкальнай салайааччыларыгар методическай көмөнү, семинардары, күрэхтэри ыытар. 8 №-дээх «Көлүкөчөөн» оҕо саадыгар анал программанын 6 хайысханан оҕолору үөрэтэр.

Муус устар 27 күнүгэр самодетальной композитор З.П. Винокуров төрөөбүтү 95 сааһыгар анаммыт «Кыталыктар кырдал-лара» ансамбылынан толорууга оскуола иннинээби уонна үөрэнээччилэр ортолоругар вокаль-най күрэх ситиһиллээхтик ааста. Уопсайа 33 коллектив 3 бөлөбүн күрөстөстэ.

Улууспут чаҕылхай, талааннаах музыканна З.П. Винокуров

СИТИҤИИЛЭРТЭН КЫНАТТАНАН

истинг ийиһилээх, ураты хатыламмат мелодиялаах, норуот билиниитин ылбыт ырыаларын билингни көлүнэ ыччат сөбүлээн, араас интэриэһинэй обработкалаан (куолауска арааран) толорбутун дүүллүүр сүбэ үрдүктүк сыаналаата.

Муус устар 8 күнүгэр фортепианнай отделение преподавателлэрэ музыка учууталларын, оҕо саадын музыкальнай салайааччыларын икки ардыларыгар «Вдохновение» фортепианога толоруу күрэхтин иилээн-сажалаан ыыттылар. Кыттааччылар инникитин маньык күрэх үгэс быһытынан сыл айыы ытылларга бадаларын эттилар.

Быйылгы үөрэх дьылыгар оскуолабыт үөрэнээччилэрин, төрөспүттэрин, коллективин бири улахан ситиһинитин соторуугаа-быта ааспыт «Дети Саха-Азии» аан дойдутаағы оҕо фондун «Воспитание музыкой» республика

оҕо искусствотын оскуолаларын икки ардыларынаабы күрэхтэри үһүс бириистээх миэстэбэ тахсан, музыкальнай инструмент ыларга анаан 150.000 сертификатынан бэлиэтэммитэ буолар.

Композитор Захар Винокуров үбүлүөйдөөх сылын кини аатын сүгэр оскуола оҕону музыка, үнкүү, уруһуй, фольклор киэн абыланнаах эйгэтигэр угуйар, уһуйар үлэтигэр кэккэ ситиһиллэрин бэлиэтир.

Ити курдук, З.П. Винокуров аатынан оҕо искусствотын оскуолабыт коллектива араас таһымнаах былааннаах үлэни ыытан, оҕо, ыччат талаана арылларыгар уонна духовнай, эстетическай өттүнэн сайдытыгар бэйэтин кылаатын киллэрэр.

Д.Г. КОРЯКИНА,
СР үөрэтириитин туйгуна,
Намнаағы оҕо искусствотын оскуолатын директору
үөрэтэр үлэбэ солбуйааччы

Спорт – дьулуур, спорт – тулуур

Бу дьыл муус устар 1-9 кк Италия Сполето куоратыгар саахыммака аан дойду чемпионата буолан ааста. Бу күрэхтэһиигэ биһиги бири дойдулаахпыт, М.К. Аммосов аатынан ХИФУ ФЭИ 3 курсун студентката, спорт маастарыгар кандидат, «Азия оҕолору» дойдулар икки ардыларынаабы күрэхтэһии кытытылааҕа, Нам улуунун, Саха Республикатын, Дальнай Восток

ААН ДОЙДУ СААХЫМАТЫН ТУОНАТЫГАР

чемпионката Вилена Попова ситиһилээхтик кыттан, Сахатын сириин, Намын аатын аар-саарга ааттатта. Виленаны көрсөн кэлсэтиим, күрэхтэһии туһунан ыйыталастым.

«Мин 6 сааспыттан саахыматын дьарыктанабын, бастакы тренерим Слепцов Николай Гаврильевич. Аан дойду чемпионатыгар уопсайа 250 саахыматчыт 60 араас дойдуттан кэлэн кытынна. Биэс бөлөххө араасан, эрдон, дьахталлар тус-туска күөн көрсүбүппүт. Мин бөлөхпөр 14 оонньоочу баара, олору кытта 9 туур оонньоон уопсайа 8 очкону ылан бастаатым. Оонньоон иннинээби күн, биллэн турар, киһи долгуйар, ол эрэн бэйэм күөспөр, кыахпар эрэллээх этим.

Бу күрэхтэһии туһунан тохсунньуга интернет ситимигэр баар биллэрииттэн билбитим, сэнээрбитим. Эдбыйибэр Любовь Михайловнаа, дьоммор эппипэр, сүбэ көрдөөбүппөр, табыллар буоллабына, кытытыа-

ха диэн тутта өйөөбүттэрэ. Онон Италия курдук ыраах сиргэ бараан күрэхтэһиэн кэлбиппэр күөскөмө буолбут дьоммор, түгэнинэн туһунан, барба махталбын тиэр-дэбин: бастатан туран, аҕалаах ийбэр Платон Михайловичка, Кемария Иннокентьевнаа, эдбыйибэр Любовь Михайловнаа, тренердэрбэр Н.Г. Слепцова, М.М. Поповка, А.А. Касьяновка, Н.Н. Ивановка, А.В. Кузьмичева, М.К. Аммосов аатынан ХИФУ ректорыгар Е.И. Михайловаа, өй оонньооларын сайыннарар киин салайааччытыгар Ю.Е. Никифорова, «Ленскэй нэһилиэк» администрациятыгар, чуолаан баһылык А.Г. Новгородова, А.Т. Никифоров салайааччылаах «Копиртехсервис» тэрилтэбэ.

Виленаны үрдүк ситиһиитин эссэ төгүл эбэрдэлибит! Инникитин да олох үөнүгэр сыл-дыан, санаттан саҕа үрдэллэри дабайан иһиэ диэн эрэнэбит.

А.М. ПОПОВА, Саха тылын уонна литературатын учуутала

Чөл, чэбдик олох туһугар

Муус устар 25 күнүгэр Оҕо түөлбөтигэр «Намский район за трезвый образ жизни» ХЭТ, үөрэх управлениета, улуустаағы дьахтар сэбиета, Намнаағы сааһын ситэ илик оҕолору социальнай реабилитациялыр киин тэрийи-лэринэн үгэс буолбут 5-ис Угловскай ааҕылар буолан аастылар.

Ааҕылар икки бөлөбүнэн араасан, бэрт тэрээһиннэхтик аастылар. Бастакы бөлөххө 1-11 кылаас үөрэнээччилэрэ, устудьоннар, иккис бөлөххө учууталлар, социальнай педагогтар, төрөспүттэр, общественнай тэрээһиннэр кытынылар.

Оҕолор ааҕыларын үөрүүлээх аһылыгытыгар «Намский район за трезвый образ жизни» ХЭТ председателэ Л.М. Маркова, үөрэх управлениетын сүрүнүүр специалиһа Ю.Ю. Ядрихинская, Нам нэһилиэтин депутаттарын Сэбиэтин председателэ А.В. Кирилин, Оҕо түөлбөтин директора Н.Г. Дьячкова кытта аччылары эбэрдэлээтилэр. А.В. Кирилин чөл олоҕу тутууга тахсылаах үлэтин бэлиэтээн, Л.М. Марковага М.К. Аммосов 120 сааһынан үрүн көмүс үбүлүөйүнэй мэтээли үөрүүлээх быһыыга-майгыга туттарда.

Быйылгы ааҕыларга үөрэнээччилэр бүгүнгү күнгэ сытытык турар кыһалдалары быһаарар бэрт интэриэһинэй бырайыактары дүүллүгэ таһаардылар. Уопсайа 54 оҕо кытынна. Намнаағы пед. колледжтан — 2, Хамаҕатта саха-французскай оск. — 6, Хамаҕатта оск. — 2, Үөдэй оск. — 1, Нам 1-кы №-дээх оск. — 25, Нам 2-с №-дээх оск. — 9, Нам нач. оск. — 5, Оҕо түөлбөтигэр — 3, Никольскай нач. оск. — 2, Хатырык о/с — 1 оҕо күрөстөстэ. Миэстэлэр маньык табыстылар: кыра кылаастарга — 1 м. - Новгородов Влад (темата «Курильщик — сам себе могильщик», Нам 2-с №-дээх оск., 4 «а» кыл, сал. Л.Г. Новгородова), 2 м. - Иванов Алтан («Курить — здоровью вредить», Нам 2-с №-дээх оск., 2 «а» кыл, сал. Л.Г. Новгородова), 3 м. - Егоров Саина («Пеолит туһата», Нам нач. оск., 2 «а» кыл, сал. Н.И. Тимофеева); 5 - 8 кы-

АРЫҒЫ ИЭДЭЭНИН БИЛБЭТ ТУҢУГАР

лаастарга - 1 м. - Харитонов Лариса («Токсическое воздействие этанола на живые организмы», ХСФЛ, 6 кыл), 2 м. - Харитонов Намина («Роль спорта в жизни подростка», ХСФЛ, 6 кыл, сал. Л.Д. Ушницкая), 3 м. - Неволина Люба («Правильное питание и здоровье ребенка», Нам 1-кы №-дээх оск., 8 «б» кыл, сал. Л.Т. Обутова); 9 - 11 кылаастарга - 1 м. - Макаров Пегя («Секреты долготия», ХСФЛ, 9 кыл, сал. Ю.Д. Парникова), 2 м. - Сорокумова Агата («Көлүнэни ситимниир айаны», Үөдэй оск., 10 кыл, сал. В.А. Матвеева), 3 м. - Захарова Настя («Досуг современного школьника», Нам 1-кы №-дээх оск., 9 кыл, сал. К.Н. Иванова).

Иккис бөлөххө төрөспүттэргэ: 1 м. - Партизантан Ульяна Семеновна, Аркадий Николаевич Григорьевтар (темалара «Саморганация семьи как средство основного института воспитания»), 2 м. - Хатын Арыыттан Матрена Кирилловна Оконешикова («Кыыс Куо» - мин сайынгы сынныаланым), 3 м. - Бөтүгтэн Владислав Геннадьевич Бандеров («Тренажеры для лыжной прогулки»); педагогтарга: 1 м. - Хатын Арыыттан Лена Тарасовна, Александр Филиппович Тохтобиннар («Эт-хаан өттүнэн чөл ыччаты иити»), 2 м. - Нам 2-с №-дээх оск. Фекла Коммунаровна Местникова, Лена Ге-

оргиевна Новгородова («Детское движение как фактор социализации и профилактики вредных привычек у детей»), 3 м. - Хамаҕатта оск. Лена Дмитриевна Амбросьева («Дневник здоровья») табыстылар.

Мань сэргэ эрдэ биллэриллибит «Каким я буду папой» улуустаағы өйтөн суруйуу түмүгэ табыста: уопсайа 52 оҕо үлэтэ көрүлүннэ. Кыра кылаастарга: 1 м. - Прокопьев Саша (НСРЦН, Нам нач. оск., 4«а» кыл, сал. С.З. Шадрина), 2 м. - Иванов Никон (Үөдэй оск., 5 кыл), 3 м. - Пахомов Максим (НСРЦН, Нам 2-с №-дээх оск., 4«б» кыл, сал. С.З. Шадрина) уонна Соловьев Айаал (Хатырык оск., 5 кыл, сал. С.А. Оконешикова); орто сүһүөх кылаастарга: 1 м. - Румянцев Коля (Түбэ оск., 6 кыл, сал. О.С. Куприянова), 2 м. - Винокуров Дима (Модут оск., 6 кыл, сал. В.Н. Аммосова), 3 м. - Дмитриев Виталий (Салбан оск., 6 кыл); улахан кылаастарга: 1 м. - Эверстов Дайаан (Нам 1-кы №-дээх оск., 8 «б» кыл), 2 м. - Ушаков Ренат. (1 Хомустаах оск., сал. А.А. Томская), 3 м. - Белолобская Кэскил (НСРЦН, Нам 2-с №-дээх оск., 10 «б» кыл, сал. Г.А. Протопопов) буоллулар.

Анастасия КОРЯКИНА

Улуу нэһилиэктэригэр

Бу күнүгэр улуустаағы балыһа үлэһиттэрэ нэһилиэн-нэни кытары көрсөн бардылар. Бири сытытык турар кыһалданан тиис бырааһа суоҕа буолар. Паллиативнай киин аһыллан, аптека үлэлээн дьон абыраммыта. Врачебнай амбулатория коллектива (врач А.Д. Кейментина) - лаборант Н.К. Эверстова, фельдшер М.Г. Халдеева, мед сисэстэрэ Р.И. Яковлева, С.К. Винокурова үлэлэригэр кыһам-нылаахтык сыһыаннаалларын биһирээн тыл эттилар.

ЫЧЧАТ ТАЛААНА АРЫЛЛАР

***

Д.И. Кривошапкин бириийигэр «Хомус ийиитэ» диэн күрэх буолла. Тэрээһини республикатаағы хомус музейин салайааччыта И.С. Шишигин дүүллээн таһымын эссе үрдэттэ. Бу күн Д.И. Кривошапкин «Хомус» диэн ырыатын клибэ презентацияланна. Бу клибэ Н.Н. Петров огордо. Күрэххэ 87 оҕо уонна ыччат кытытыны ылла. Ыччат бөлөбөр гран-при Игнатьев Гена (Үөдэй), Турантаева Нария (Партизан), Обутова Диана (Маймаҕа); улахан кылаас оҕолоругар Аргунова Диана (Партизан), Сидорова Луиза (Партизан), «Эйгэ» ансамбль гран-при (Хамаҕатта), «Күөрэгэй» ансамбль (Партизан); начальнай кылаастарга Сивцева Александра (Модут), Евсюкова Алена, «Уруйчээн», «Күөрэгэй» (Партизан); оҕо-саад иитиллээччилэригэр «Сыккыс» кыайылаабынан табыстылар.

Бу күн эссэ бири тэрээһин, булчут ыттарга тытааҕыны үрдэри күрээбэ, буолла. Уопсайа 80 ыт кытынна. Тэрээһин бири дойдулаахпыт П.Е. Зырянов уонна олохтоох дьаһалта (баһ. А.Н. Зырянов) көбүлээһин-нэринэн олус интэриэһинэйдик ааста. «Байанай» кулууп бэрэс-сэдээтэлэ Ю.П. Борисов, Саха республикатын булчуттарын, балыксыттарын обществоларын бэрэсэдээтэлэ З.П. Иванова, «АЭБ» корпоративнай бизнес департаментын директора И.А. Борисов дүүллээтилэр уонна бэйэлэрин бириистэрин туруордулар. «Эрэл» ТХПК тол. дирек-

торыгар Н.Ф. Гуляевка, оҕо саадын сэб. С. П. Протопопова, И.В. Яковлева, И.М. Сивцевка, П.Е. Протопопова, Д.С. Соловьева, Ф.М. Посельская, Р.М. Васильева барба махтал тылларын тиэрдэбит.

Республика күнүгэр «Эдэр библиотекарь» куруһуок оҕолору паллиативнай киингэ кэнсээр көрдөрдүлэр, таабырын таайтардылар.

Сэбиэдиссэй С.П. Бережнева ыыппыт «Айылҕалыын доҕордоһуох» диэн тэрээһини уонна

кыттааччылар айылҕа тахсан оонньоотулар, күрэхтэстилэр, дуоһуя сынныанньлар.

Тэрилтэлэргэ уонна общественнай түмсүүлэргэ «ТОК» оонньоу бастакы этаба саҕаланна. Оонньоу сылы быһа ытытыла-ыаҕа.

Республика күнүгэр талаанна оҕолорбут улахан кэнсирдэрэ буолла. Кэнсиргэ элбэх конкурстар кыайылаахтар, номинация ылбыт оскуола үөрэнээччилэрэ уонна уһууаан иитиллээччилэрэ кытынылар. Ону тэнэ нэһилиэк талааннаах дьонун быыстапкалара турда.

«Бочуот знага орден» кавалера, сэрии ветерана Василий Андреевич Яковлев 90 сааһыгар аналаах спортинг күрүбэ буолан ааста. 100 эр киһи сүргэтэ олус көтөүллэн туран күрэхтэстэ. Тэрээһини уола И.В. Яковлев уонна олохтоох дьаһалта (баһ. А.Н. Зырянов) илээн-сажалаан ыыттылар. Мунгур кыайылаабынан Е.В., Н.В. Садоникова уонна И.В. Яковлев табыстылар уонна убаһа хаһаайыннарын буоллулар. Күнүһүн, эбиэккэ, итии миин иһэ-иһэ күрэхтэстилэр. Ол быһыгар ох, салгынан ытар саанан ытытыга күрэхтэр буоллулар.

Нэһилиэкпитигэр тэрилтэлэр тастарын, уулуссалары ыраа-һырдыыга суботниктар ытытылынылар, онно элбэх киһи кытытыны ылла.

П.И. СКРЯБИНА

75 сыл анараа өттүгөр

СЕВАСТОПОЛЬ КУОРАТЫ ТУРУУЛАҔЫ

Бу операцияны немецкэй командование Кыһыл армия чаастарын Керчь тумул арытыттан үтэйэн таһаар сыйаллаах тэрийбитэ. Ол кэнниттэн Севастополь куораты ылар былааннахтара.

Ыам ыйын 7 күнүгөр бомбардировщиктар, эрдэттэн разведка чопчулаабыт сыалларын үлтү буомбалааннар өр кэмгэ миэстэлэрин уларышпатах советской штабтары суох онорбуттара. Ыам ыйын 8 күнүгөр Крымнаабы фронту 5 км туоралаах уонна 8 км усталаах иэнинэн тобо көшүттэрэ.

Ити күн муораттан горнай-стрелковой дивизия десана кимэн киирэн улахан аймалҕаны онорбута. Сарсыныгар, ыам ыйын 9 күнүгөр, немецкэр 22-с танковой дивизиялара Кыһыл армия полицияларын тобо көтөн төгүрүйүү куттала суоһаабыта. Инньэ гынан, ыам ыйын 14 күнүгөр маршал С.М. Буденнай бирикээһинэн Керчь тумулуттан эвакуация саҕаламмыта, сарсыныгар өстөөх Керчь куораты ылбыта. Сотору кэминэн немецкэр Севастопольга кирибиттэрэ.

Аҕа дойду Улуу сэриитин бу курдук тыҥааһыннаах түгэннин үгүстэр «Битва за Севастополь» диэн киинэҕэ көрбүт буолуохтаахтар. Бу улахан хотторуу сүрүн биричиинэтинэн Крымнаабы фронт командованиета байыаннай өттүнэн саамныта уонна профессиональнай өттүнэн мөлтөх салайыыта

буолбута. Ол түмүгөр ыам ыйын 8 күнүттэн саҕалаан Крымнаабы фронт сүтүгэ 162282 киһиэхэ, 4646 орудие уонна миномет, 196 таанка, 417 самолет, 10,4 тыһ. массыына о.д.а. тэннэспитэ. Онтон немецкэр сүтүктэрэ 3397 киһиэхэ (ол иһигэр өлбүтүнэн 600 киһи) 8 таанкаҕа, 3 штурмовой,

КОРАЛЛОВАЙ МУОРАҒА КЫРГЫҔЫ

1942 с. ыам ыйын 4-8 күннэригэр Тихэй океанга Япония уонна АХШ, Австралия холбоһуктаах муоратаабы күүстэрин биер улахан кыргыһылар буолбута. Манна сүрүн оруулу икки өттүттэн муора авиацията ылбыта. Икки авианосец тимирдиллибитэ, биер авианосец улаханник эмсэҕэлээбитэ. Японектар тактической өттүнэн кыайбыттара эрэри, стратегической өттүнэн императорской сэри-

9 артиллерийской орудиеҕа эрэ тэннэспитэ.

Бу улахан хотторууга буйруйдаан Үрдүкү Командование Ставкага бэйэтин бэрэстэбитэлин Л.З. Мехлини Оборона наркомун солбуйааччыта уонна Кыһыл армия кылаабынай политуправлениеҕын начальнига дуоһунастарыттан устан корпусной комиссарга тийэ намтаппыта. Фронт командующайа генерал-лейтенант Д.Т. Козлов дуоһунаһыттан уһуллубута уонна генерал-майорга тийэ званиета намтаабыта.

лэрбалаһыанналар улаханник мөлтөөбүтэ. Икки күннээх кыргыһыга японская армия 32 самолет сүтүктэммитэ, өссө 12 самолет эмсэҕэлээн ууга олорорго күһэллибиттэрэ. Оттон союзниктар 69 самолету сүтүрбиттэрэ. Бу муоратаабы кыргыһы уратыта диэн кыттыбыт хараабыллар бэйэ-бэйэлэрин көрсүбэккэ эрэ ыраахтан ытыаласпыттара уонна сүрүннээн авиация сэриилэспитэ буолар.

ардыларыгар, ол кэннэ бүтэһик Никольской сэриитигэр активнай кыттыһыны ылбыттара. В.Е. Аверинский биер бастакынан артыалы тэрийсипит киһинэн буолар. В.Е. Попов өр кэмгэ колхоз председателинэн үлэлээбитэ. Кинилэр курдук эмиз биер киэн туттар совет председателинэн М.И. Федотов үлэлээбитэ буолар.

1918-20 сс. I Хомуस्ताахха «Хамначчыттар союзтара» тэриллитигэр Мирон Иванович ревком председателинэн үлэлээбитэ. Бу үлэли сылдьан үрүгнэргэ билиэн түбэспитэ. Онно кинини хас да күнү быһа дэлби кырбаан, бэстилиэт угуна төбөтүн, чөчөгэйин үнтү сыһыан киһи аатыттан аһарбыттара. Ол ылбыт баастарыттан кэлин Мирон Иванович ыарыһах буолбута. Куораттан кэлбит Петроградский полканы Никольскайга мыраан тэллээһинэн эргитэн киһи сирдээн аҕалбыта. Ол кэмнэргэ киһи улаханник ыалдыа сылдыра.

Үөрөҕө суох хамначчыт саха уолаттара эрэдээктэргэ, байдар дыһайар тылларын истэ үөрөммит кэнэн дыоннорго, ыгыллан-түүрүллэн тобо саа тутан, чопчу кими көмүскүүллэрин да быһаарбат, биер кутуу чэй, биер хамса табах иһин эрэ сылдыр дьон куттанан, уолуйан да үрүг эгэрээтигэр баар буолан хаалбыттарын өйдөөбөккө да хаалбыттара. Сорох-сорохтор быстах кэмнэргэ ат манааччынан, куоньугунан киирэн, бандьыт диэн куһаҥан дьаралыгы кэспиттэрин бэйэлэрэ да билбэккэ хаалбыттара.

Дьининэн кинилэр кими да өлөрбөтөх-өһөрбөтөх дьон буолаллар. Холубурдуур буоллааха, Р.Ф. Находкин үрүг эгэрээтигэр буюра кыраһабаһын иһин суруксугунан, Н.П. Окочешников – Таппа – куоньугунан, Г.М. Данилов – Хардыы ат манааччынан сылдыбыттара биллэр. Онон кинилэри биер халыпка тутан «бандьыттар этэ» – диер олох сыһа дии саныбын.

Эдэр киһи – эн болҕой, 95 сыл анараа өттүгөр бу манна, Никольская сиригэр, хаан тохтуулаах улахан кыргыһы буолбута!

Эн, ону хаһан да умнума!
Р.М. НИКИТИНА,
Никольскайдаабы музей
фондаҕа үлэһитэ

Улуус нэһиликтэригэр

Никольской нэһилигэр Кыайы күнэ ыам ыйын 7 күнүгөр ытылыһына. Өйтөн-сүрөттөн үйэлэргэ сүппэт-оспот бааһы хаалларбыт. Аҕа дойду сэриитин толоонугар охтубут дьоммутугар-сэргэбитигэр, бэйэни

УҔАНСЫБЫТТАРЫ УМНУМАН!

харыстаммакка эйэ туругуларын иһин тыылга үлэлээбиттэргэ сүгүрүйэр үтүө күммүт — Улуу Кыайы күнэ буолар.

Хаһаанчытааҕар да үгүс киһи, оҕо-уруу мустан эһэлэрин-эбэлэрин, хос эһэлэрин-хос эбэлэрин хаартыскаларын өрө тутан, баһылыкпыт Р.Е. Ипполитов, ветеран сэбиэтин председателэ Н.Д. Данилов салайыларынан, Кыайыга анаммыт пааматынныкка парадтаан, үөрэ-көтө өрө күүрүүлээх музыка доуһуолунан байыаннай формалаах хаамыстыбыт. Бырааһыннык үөрүүлээх чааһын баһылык Р.Е. Ипполитов саҕалаата. Салгы ахтыылар, эҕэрдэлэр этилиннилэр.

Түөлбэнэн строевой хаамыга, рапорт биеритигэр, ырыаҕа куоталастыбыт. Пааматыннык-

ка сибэкки дьөрбөтүн ууруута, шардары кыырай халлаанга атаары буолла. Саллаат кукуната үлэлээтэ. Онтон тыыл ветераннарын үүттээх, итии чэйдээх остуолга ордон санаа атастаһыта, эҕэрдэлээһин буолла, бэлэх-туһах туттары-

лыһа. «Нива» нуучча народнай ансамбылын ырыаларыгар биердиилээн ырыаһыттар күүстэринэн кэнсиэр буолла. Строевой хаамыга I м. - «Хоту» (Т.В. Охлопкова), II м. - «Чаран» (Р.М. Никитина), III м. - «Эрэл» (А.А. Гермогенова) түөлбэлэр буоллулар.

Ыам ыйын 8 күнүгөр Кыайыбыт пааматынныгы иннигэр өйдөбүннүк чүмэчилэри уматан уурдубут.

Түмүккэ үлэ, тыыл ветерана М.П. Андросова өйдөбүннүк күнүн тэрийбиттэргэ махталын тиэртэ. «Өрүү да кырдыаһы өйүү-убуу, көмөлөһө, көрө-истэ сылдыһын. Кыайыны уһансыбыттарытын өйдүү, үйэтэти турун», - диэн баҕа санаатын эттэ.

Т. НИКОЛЬСКАЯ

Милиция 100 сылыгар

1964 с. армияттан кэлэн, Чурапчыга милиция отделыгар үлэли кирибитэ. 1965 сыл атырдьах ыйыгар холбоһон ыал буолбуптут. 1966 с. мин институтка үөрэнэ кирибитим кэннэ, Амос Таатта оройуонугар Ытык Күөлгэ милиция салаатыгар, онтон баһаарынай чаас начальнигынан үлэлээбитэ.

Ханна да үлэлээбит сиригэр үлэтигэр сирдэрбэт этэ. Туох баар спортивной, уус-уран самодельноска кыттан, дьону көүлүүрү. Идэтин үрдэтинэ Омский, Нальчик куораттарга үөрэнэ сылдыбыта.

1972 с. мин институту бүтэрэммин, Намна ананан үлэ-

ҮЛЭҒЭ БЭРИНИЛЭЭҒЭ

лии кэлбиһпит. Амос Нам милициятын отделыгар участковайынан үлэли кирибитэ. Оччолорго оройуон хоту өттүгөр участковайынан Петроградский Геннадий Петрович, оттон оройуон соҕуруу өттүгөр уонна Салбан нэһилигэр Амос Дмитриевич участковайдаан үлэлээбиттэрэ. Амос үлэтигэр бэринилээхтик сыһыаннаһара. Туох эмэ түбэлтэ буоллаһына, өрөбүлү өрөбүл диэбэккэ, түүннэри-күнүстэри үлэлиллэрэ.

1982 с. Нам оройуонун баһаарынай чааһыгар начальниктаабыта. 1986 с. Нам оройуонугар автоматобилителлэр обществолара тэриллибитэ, онно Амос председателинэн быыбарданан үлэлээбитэ. Аҕыйах сыл иһигэр элбэх киһи мотоциклы, массыынаны бытар быраабы ылан үөрүүлэрэ үксээбитэ, махтан «Эн сэрэ» хаһыакка ыстатыйа таһаартарбыттара. 1988 с. ГАИ штаты таһынан сотруднигынан анаммыта. 1993 сылтан

ҮЛЭҒЭ БЭРИНИЛЭЭҒЭ

«Энсиэли-Даймонд» кырылыыр заводун харабылынан үлэлээбитэ. Бу үлэлээбит кэмнэригэр үгүс оройуон, Ис дьыала министрствотын, үлэлиир тэрилтэлэрин махтал суруктарынан наһараадаламмыта. 1968 с. «50 лет Советской милиции» мэтээлинэн, 1977 с. «Энкилэ суох сулуспаатын иһин» мэтээлинэн, 1979 с. капитан званиетын, 1992 с. «Үлэ ветерана» мэтээлинэн, 1997 с. «Советский Союз Маршала Жуков» мэтээлинэн, 2002 с. «Россия ИДМ - 200 сыла» түөскэ анньылар знагынан наһараадаламмыта.

2004 с. Амос Дмитриевич олохтон туораабыта. Амос Дмитриевич - чизһинэй үлэһит, үтүө майгылаах, иллээх кэргэн, икки оҕо амарах аҕата, түөрт сизэн эйэвэс эһэтэ этэ.

Г.К. ЕРМОЛАЕВ,
отставкада юстиция подполковника, ИДМ уонна үлэ ветерана

Дьыллар уонна дьылҕалар

НИКОЛЬСКАЙДААБЫ КЫРГЫҔЫ ДУОРААННАРА

1918-1920 сс. Россияҕа гражданская сэри, интервенция саҕаламмыта. Эдэр сэбиэскэй госдарствоны утары эстибит ыраахтаабы сэриитин тобоҕо, оччолорго Россияҕа сулуспаабыт чехословактар, өрө турбуттара. Саха сиригэр гражданской сэри 1920 с. саҕаламмыта. Сүрүннээн 1923 с. түмүктэммитэ эрэри, сорох сирдэргэ 1927-28 сс. тийэ барыта историяларга ахтыллар.

1921 сыл ахсынны 9 күнүгөр Нам оройуонугар добровольческой кыһыл этэрээт тэриллибитэ.

Быйыл гражданская сэри Никольскайга түмүктэммитэ лоп курдук 95 сылын туолар. Ол саҕанаабы издээннээх хаан тохтуулаах сэри дуораана, дьон сүрүбэр-дууһатыгар ааһан биэрбэт өйдөбүлү хаалларбыта. 95 сыл усталаах-туоратыгар биердиилээн дьон ахтылыларынтан, бэчээккэ да тахсыбыт, учуонайдар да суруйбут материаларыттан сии ааһан билэбит гынан баран, бу Никольскайдаабы кыргыһыга тыһыынчанан киһи өлбүтэ диэн олус күүркэтэн дуу эбэтэр намтаган дуу суруллары биллибэт диэххэ сөп. Тоҕо диер буоллааха, билигин да араас саҕаһааһын таһа турар. Онон чопчу сыһыппаранан «бачча киһи өлбүтэ» – диербит саарбахтанар. Сэри кэмигэр сылдыһыт дьон ахтылыларыттан көрдөххө, сүтүк икки өттүттэн тэн быһылааһа диэн суруйаллар. Кыһыллар дэнээччилэр олохтоох нэһилиэнньэни кыдыйар түгэннэрэ баара, олус бардам майгылаахтара диэн ахталлар. Үрүгнэр тобох этэрээттэрэ Киллэмтэн куотан кэлэннэр, Никольскайга штабтанан олоһор үрүг этэрээтигэр холбоһолуор.

Соҕурууттан 226-с №-дээх Петроградский полк куоракка көмөҕө кэлбитин бу Никольскайга ыһыппыттара биллэр. Никольскайга саба түһүү былаанын Саха сирин сэбилэнилээх

күүстэрин главнокомандующайа К.К. Байкалов, этэрээт командира И.Е. Соколов онорбуттара. Кинилэри кытары арддивизия командира Марушев уонна военком Власов үлэлэспиттэрэ. Бу кыргыһы 3 чаас устата барбыта диэн ахтыллар. Үрүгнэр өттүлэриттэн 60 киһи өлбүтэ, 3 араанна буолбут, 7 киһи билиэн ылыллыбыт, төһө киһи боротуоха уутугар тимирбитэ биллибэт дииллэр. Онтон кыһыл этэрээттэн 6 киһи өлбүт, 5 киһи араанна буолбут диэн.

Үрүг этэрээтин салайбыт хамандьыр Г.Л. Семенов диэн кимий? Г.Л. Семенов 1896 сыллаахха Кириэс Халдыайыга төрөөбүт. 1915 сыллаахха атырдьах ыйыгар диэри учууталлар семинарияларыгар киирэн үөрөммит, ол кэннэ сэриигэ өттүттэн 1917 с. сэриилэһэ сылдьан араанна ылан мобилизацияламмыт. Революция кэнниттэн 72-с №-дээх красногвардейскай полкаҕа сулуспаалаабыт. 1918 сыллаахха Финдландия Кыһыл этэрээтигэр сэриилэспит, ол кэннэ Саха сиригэр кэлбит. Саха сиригэр кэлэн баран, 1918-21 сс. Сулаҕыччаҕа, Баайаҕа учууталлыы сылдыһыт. 1921-23 сс. «Временный правительством» үрүг этэрээтигэр киирэн, командир буолбут. Никольскайдаабы кыргыһы урусхаланытыттан күрээт, Уус Алданьынан илин түспүтэ диэн сабаһалааһын баар. Ол күрээт 1923 сылтан 1932 сылга диэри Кириэс Халдыайыга оскуолаҕа учууталынан, 1932 сылтан 1936 сылга диэри Дальстройга транспортнай отдел начальнигынан үлэлээбит. 1938 сыллаахха тутуулан 10 сылга Алданга хаайыыга ууруллубут. 1948 с. кэмэ бүтэн кэлбитин кэннэ, 1949 сыллаахха эмиэ хаайыттар.

Биһиги нэһилиэкпитигэр биер бастакынан Кыһыл партизан П.В. Попов – Бүөччээн, Аверинский Василий Егорович Ханаласка Төхтүр – Табаҕа икки

Понедельник, 15 мая

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости
09.10, 04.25 Контрольная
закупка 12+

Вторник, 16 мая
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости
09.10 Контрольная закупка 12+

19.25 Пусть говорят 16+
21.00 Время
21.30 Т/с «Власик. Тень Сталина» 16+

Среда, 17 мая
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости
09.10, 04.30 Контрольная закупка 12+

Четверг, 18 мая
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 03.00
Новости
09.10, 04.15 Контрольная закупка 12+

Пятница, 19 мая
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00
Новости
06.10 Х/ф «Государственный преступник» 12+

кажет 16+
16.00 Мужское / Женское
17.00 Давай поженемся! 16+

Пятница, 19 мая
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00
Новости
09.10 Контрольная закупка 12+

Суббота, 20 мая
06.00, 10.00, 12.00
Новости
06.10 Х/ф «Государственный преступник» 12+

08.45 Смешарики. Новые приключения
09.00 Умницы и умники 12+
09.45 Слово пастыря 12+

Воскресенье, 21 мая
05.00, 06.10 Х/ф «Ищите женщину» 12+
06.00, 10.00, 12.00
Новости
08.10 Смешарики. ПИН-код

РОССИЯ 1

Понедельник, 15 мая

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном 12+

Вторник, 16 мая

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном 12+

Среда, 17 мая

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном 12+

ром Соловьёвым 12+
01.45 Т/с «Шерлок Холмс» 12+

Среда, 17 мая

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном 12+

Четверг, 18 мая

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном 12+

01.15 Т/с «Шерлок Холмс» 12+

Пятница, 19 мая

05.00, 09.15 Утро России
09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00
Вести
09.55 О самом главном 12+

Суббота, 20 мая

05.15 Х/ф «Особенности национальной маршрутки» 12+

18.00 Субботний вечер 12+

Воскресенье, 21 мая

05.00 Х/ф «Особенности национальной маршрутки» 12+

Понедельник, 15 мая

12.30 Д/с «Вся правда про...» 12+
13.00, 13.25, 14.30, 16.35, 22.00, 02.40
Новости
13.05 Спортивный репортёр 12+

Вторник, 16 мая

12.30 Футбол. Чемпионат Англии. «Челси» - «Уотфорд» 0+

06.15 Хоккей. Чемпионат мира. Беларусь - Норвегия. Трансляция из Франции 0+

Среда, 17 мая

12.30 Д/с «Вся правда про...» 12+
13.00, 13.25, 14.50, 17.45, 20.45
Новости
13.05, 06.25 Спортивный репортёр 12+

Четверг, 18 мая

12.30 Д/с «Вся правда про...» 12+
13.00, 13.25, 14.55, 15.20, 18.00, 20.55
Новости
13.05, 20.35 Спортивный репортёр 12+

06.20 Хоккей. Чемпионат мира. 1/4 финала 0+

Пятница, 19 мая

12.30 Д/с «Вся правда про...» 12+
13.00, 13.25, 14.45, 17.05, 22.00, 00.00
Новости
13.05 Спортивный репортёр 12+

Воскресенье, 21 мая

12.30 Д/с «Вся правда про...» 12+
13.00, 13.25, 13.00
Новости
13.05 Х/ф «Малыш-карикатист 3» 6+

Йоан Конголо против Натана Кинга. Трансляция из Великобритании 16+

Пятница, 19 мая

12.30 Д/с «Вся правда про...» 12+
13.00, 13.25, 14.45, 17.05, 22.00, 00.00
Новости
13.05 Спортивный репортёр 12+

Воскресенье, 21 мая

12.30 Д/с «Вся правда про...» 12+
13.00, 13.25, 13.00
Новости
13.05 Х/ф «Малыш-карикатист 3» 6+

СУББОТА, 20 МАЯ 23:00

«Геракл». (США, 2014г.) Боевик.
Более тысячи лет назад измученная душа скиталась по Земле, полубог, получеловек - Геракл - могучий сын царя богов Зевса, совершив все 12 подвигов, потерял семью и теперь находит утешение только в кровавых битвах.

МАТЧ!

06.15 Хоккей. Чемпионат мира. Франция - Чехия. Трансляция из Франции 0+

Пятница, 19 мая

06.10 Х/ф «Государственный преступник» 12+

Суббота, 20 мая

06.10 Х/ф «Государственный преступник» 12+

Воскресенье, 21 мая

06.10 Х/ф «Государственный преступник» 12+

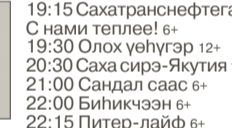

15 мая, понедельник

06:00 Дойдум дьоно (Нурба ТВ) 6+
06:30 Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат 6+

16 мая, вторник

06:00 В кадре-республика (Чароит ТВ) 6+
06:45 В кадре-республика (Алдан ТВ) 6+

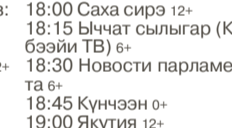

17 мая, среда

06:00 Дойдум дьоно (Бэрдьыгэс ТВ) 6+
06:30 Дойдум дьоно (Татта ТВ) 6+

18 мая, четверг

06:00 Ол ыар сыллар... (Бэрдьыгэс ТВ) 6+
06:30 Дойдум дьоно (Нурба ТВ) 6+

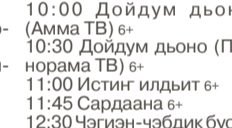

19 мая, пятница

06:00 Уус кытата (Таатта ТВ) 6+
06:30 Дойдум дьоно (Марыкчаан ТВ) 6+

20 мая, суббота

06:00 Ыччат сылыгар (Розовая чайка ТВ) 6+
06:30 Дойдум дьоно (Анаабыр ТВ) 6+

21 мая, воскресенье

06:00 Нерюнгри сахата (Нерюнгри ТВ) 6+
06:45 Дойдум дьоно (Кэбээйи ТВ) 6+

Экология, айылза

Быйыл муус устар ый хайа да сыллааһар эрдэ сыйлыда. Күн айы былгыттаах ыарахан күннэр турдулар. Муус устар 3, 9, 10, 11, 12 күннэригэр 5 см халын хаар түһүтэлээн, 3 чыыһылаа тибиленнэ. 15-16 чыыһылаарга күүстээх тыаллаах, ый үкүгэр сарсыарда -2, -6, -10, -11 кыраадыс эрэ тымныйан, дьыл эрдэлиэх курдуга, күнүстэри тыалыран, хатааһын 25 чыыһылаа диэри хаары тутан турар дии санаабытым, хаар анныттан чарааһаан турар буолан, 25-26 күннэргэ +2, +3, күнүс +8, +9 кыраадыс сыйлыан хаар ууллан бүттэ. Былырынныттан икки хонук хойутаата. Алаастарга, хонууга, оннооһор дэриэбинэбэ да хаар уу кэлбэтэ. Сир бары-

АРДАҔЫ, ХАЛААН УУТУН КЭТЭҔЭБИТ!

тын оборор, онно эбэн тыалыран көтүттэ. Күһүн ардаабатаҕа, сирин силимнээбэтэҕэ ити оҕуста. Ыам ыйа ардаабатаҕына чуолкай кураан, аны эбэбит халаанныыра саарбах, куттанар харыыбыт харан, көмөлөһүн сөп этэ. Ону сэрэх МЧС-тар буомбалаан кэбиһэллэрэ буолуо. Улуус дьаһалтата дьаһайса этэ, кытыл ходуһата халаан уутугар угуттанарын билэн олодоһо.

Онон былырын ыам ыйа хайдаһын суруйуохха, кими эрэ интэриэһиргэтэрэ буолаарай? Былырын ыам ыйа 1-16 чыыһылаа диэри тыаллаах, былгыттаах, ардаҕа суох, кураан күннэр

этэ. 17-18-ка кыратык ардаан ылбыта. 13, 14, 15-кэ күүстээх тыаллаах, сөрүүн күннэр. 19, 20, 21, 22 чыыһылаарга күүстээх тыаллаах, кураан, ардаҕа суох. 26, 27, 28 күннэргэ тыаллаах, былгыттаах да ардаҕа суох этэ. 22 чыыһылаа, Ньюкулун күн, күнүс +11, +14, күүстээх тыаллаах, кураан, 28-29-30-31 күннэригэр күнүс +21, +22, +25 кыраадыс сыйлыбыта. Онон ыам ыйыгар сиигирдэр ардах түспэтэ. Бу ыам ыйа хайыһыр? Быйыл уу-хаар эрдэ уостан курааны билгэлээтэ.

Константин ЕРЕМЕЕВ, Кыһыл Сыыр с.

УВАЖАЕМЫЕ ВЕТЕРАНЫ!

От имени администрации и профсоюзной организации ГБУ РС(Я) «Намская ЦРБ» примите самые искренние поздравления с Великим праздником – Днем Победы! Этот праздник стал символом героизма воинов и тружеников тыла, их несгибаемой стойкости и несокрушимости духа! Вам, уважаемые ветераны, наши признательность и благодарность за Ваш ратный подвиг. Нельзя не восхищаться Вашими славными боевыми и трудовыми победами. Сегодня, в мирное время, мы чтим и помним тех, благодаря которым мы можем спокойно трудиться, радоваться жизни и воспитывать детей. Вы все великой ценой заплатили за эту Победу, многих сегодня уже нет рядом с нами. Благодаря Вам, отдавшим все силы для Победы, мы строим планы на будущее и можем спокойно думать о завтрашнем дне.

Желаем Вам здоровья, душевного тепла, внимания и заботы близких! Пусть небо всегда будет мирным, а солнце светит ярко! Низкий Вам поклон!

УВАЖАЕМЫЕ КОЛЛЕГИ!

Администрация, профсоюзная организация и ассоциация средних медицинских работников ГБУ РС(Я) «Намская ЦРБ» поздравляет всех медицинских сестер и акушеров с профессиональными праздниками и сердечно благодарит за Ваш важный и достойный труд! Вы – добрые феи в белых халатах, спасительницы человеческого здоровья, настоящие оруженосцы наших врачей. Без вас работа нашего учреждения попросту не была бы возможна. Такие профессии может выбрать только по-настоящему добрый, отзывчивый, внимательный, чуткий к чужой беде человек. Хотим пожелать Вам спокойствия в столь нелегком труде, терпения к требовательным пациентам, внимательного и ответственного отношения к своему делу. Пусть Ваша доброта, забота и отзывчивость возвращается к Вам в двойном объеме, радует Вас приятными моментами, словами и улыбками людей, которых Вы делаете крепче и счастливее! Теплоты Вам и добрейших подарков судьбы!

Күндү тапталаах киһиби-тин ИВАНОВА ЕЛИЗАВЕТА ВАСИЛЬЕВНАНЫ 50 сааскын туолбукунан иттистик-истинник эвэрдэлибит! Баҕарабыт күн сиригэр баар бары кэрэни, кытаанах доруобуйаны! Үлэн-хамнаһын таһаарылаах буолуохтун! Сахалы сайаас санаабынан, Аймах дьонун ытыктабылынан Атас-доһор арыалынан Уһун дьоллоох олохтон! Эвэрдэни кытта: ийэн, кэргэнин, оҕолорун Ивановтар, Скрябиннар, аймахтарын

Нам улууһа — спорт түһүлгэтэ

ЫТЫҔЫ КҮРЭҔЭ ӨССӨ САЙЫННЫН

Муус устар 29 күнүгэр «Лидер» автономнай тэрилтэ ытар сиригэр Партизан нэһилиэгийн дьаһалтатын бириинигэр, үлэ, сэрйи ветерана, «Боцунот знага» уордьан кавалера Яковлев Василий Андреевич кэриэһинигэр аманымт күрэхтэһи буолан ааста. Күрэххэ биирдиилээн уонна хамаанданан түмүк тахсар буолан бэрт тынааһынаахтык ытытылына. Күрэхтэһи таһымын, ону таһынан спортинг федерациятын кубогун 2-с түһүмүгэ буолан, туох баар күүстээх ытааччыларбыт бары кэлэн кытыннылар. Уопсайа 30 хамаанда, 90 ытааччы кыттыгыны ылла. Күрэхтэһээччилэр категорияларынан арахан ыттылар.

Бэрт эрийсинилээх күрэхтэр түмүктэринэн кыайылаахтар быһаарылыннылар. Уопуттаах ытааччылар ортолоругар 20 ытааччы кыттыбытыттан: 1 миэстэ — Яковлев Иван, Партизан СЯС, 2 миэстэ — Кутуков Алексей, Хамаада «Эркин», 3 миэстэ — Охлопков Семен, Хамаада «Эркин».

Саҥа саҕалыыр ытааччыларга саамай элбэх, 49 кыттааччы, кыттыбытыттан: 1 м. - Ноговицын Владимир, Нам КУБ, 2 м. - Никифоров Фадей, Нам «Сэрбэлээх», 3 м. - Уваровский Станислав, Нам КУБ.

15 ветеран ытааччылартан: 1 м. - Карпов Манкриян, Салбаан «Сааһыттар», 2 м. - Петухов Прокопий, Нам «Хаасчыттар», 3 м. - Сивцев Семен, Модут «Тумул». Эдэр ытааччыларга 6 эдэр уол ыппытыттан: 1 м. - Садовников Николай, Партизан СЯС, 2 м. - Ядрихинский Аяаал, Модут «Тумул», 3 м. - Протопопов Харысан, Партизан.

Бары кыайылаахтарга уонна призердарга спонсордар, аймахтар туруорбут сыаналаах бириисэрэ туттарылыннылар. Хамаанданан түмүккэ бастагы миэстэни Садовников Егор, Яковлев Иван, Садовников Николай састааптаах Партизан СЯС хамаандата 39 очкону ылан, Партизан дьаһалтата туруорбут убаһа бириис хаһаайынынан буолдулар. Иккиннэ Кутуков Алексей, Охлопков Семен, Назаров Александр састааптаах Хамаада «Эркин» хамаанда 34 очкону ылан, Яковлев Инно-

кентий Васильевич дьыэ кэргэнэ туруорбут ньири бириис хаһаайынынан буолдулар. Үһүс миэстэбэ 32 очколаах Попов Антон, Винокуров Александр, Федоров Михаил састааптаах Модут «Аартык» хамаандата тахсан, Кривошапкинар аймахтар туруорбут булка сыһаннаах, сыаналаах бириисэринэн наҕараадаланнылар.

Онон мунутуур кыайылааҕы быһаарар күрэххэ 8 бастыҥ ытааччы кытына. Балар истэригэр 6 уопуттаах ытааччылары утары ветеран ытааччы Манкриян Карпов уонна эдэр ытааччы Николай Садовников кириэн кыттыбыттар, бу спорт көрүнгэ сайдан эрэрин туоһунан буолар. Мунутуур кыайылааҕынан 6 сыалы барытын табын «Эркин» Хамаадага хамаандатыттан Семен Охлопков ылан, улуустааҕы айылҕа харыстабыла туруорбут анал бириининэн наҕараадаланна. Дьэ, бу кэннэ кыттааччылар уонна үс иһигэр кирибэтэх хамаандалар икки ардыларыгар булка аналлаах бириисэри оонньоуу буолла. Манна биридиилээн кыттааччылар ортолоругар уопсайа 50-ча бириис оонньоно. Булчуттар бириис бириисэри сүүйэн үөрүү өрөгөйүн билэн истилэр. Онтон бири дойдулаахпыт, «Якутпорт» АО генеральной директора Федоров Павел Львович туруорбут СКС карабин бириинин I Хомуустаахтан кыттыбыт Филипп Николаев сүүйэн үөрүү-көтүү үктэллэннэ.

Ол кэмиттэн хамаандалар ортолоругар икки улахан бириис оонньоно. Бастагы В.А. Яковлев биригэ төрөөбүт быраатын Андрей Андреевич оҕолоро, сиэннэрэ туруорбут ньири бириис хаһаайынынан Партизантан «Сорсун» хамаанда буолла. В.А. Яковлев оҕолоро туруорбут убаһа бириис хаһаайынынан Намтан «Егер» хамаанда буолан, чемпионнарга тэҥнээх кыайы-хотуу өрөгөйүн биллилэр.

Бу күрэхтэһи кэмигэр ох ытытытын федерацията төртүт оунан ытыгыны тэрийэн ытта. Уопсайа 61 ытааччы кыттыгыны ылбытыттан I Хомуустаахтан Иннокентий Избеков кыайан федерация сыаналаах бириининэн наҕараадаланна. Бу көрүг аны

сайын буолуохтаах Манчаары оонньууларын программатыгар кириэн турарын бэлиэтээн этиэххэ наада. Онон бу күрэх бэлэмнэни бири түһүмэбинэн буолла диэххэ сөп.

Бары кэлбит спортсменнары, көрөөччүлэри Скрябина Полина Ивановна салайааччылаах олохтоох дьаһалта кэрэ анардара уонна аймахтар итии буотарах, борщ мииннэринэн босхо, того-хана аһаттылар. Бу күрэхтэһи тэрийэн ыытарга көмөлөспүт бары аймахтарбытыгар, бар дьоммутугар, довтолторбутугар, атактарбытыгар барҕа махтал тылларын тиэрдэбит. Ол курдук, Партизан нэһилиэтин дьаһалтатыгар, баһылыкка Зырянов Алексей Николаевичка, Никольской нэһилиэк дьаһалтатыгар, баһылыкка Ипполитов Руслан Егоровичка, «Якутпорт» АО генеральной директоругар Федоров Павел Львовичка, Намнааҕы техникум директоругар Жирков Ньюрустан Михайловичка, Намнааҕы ойуу хаһаайыстыбатын салайааччытыгар Жирков Матвей Семеновичка, Нам улуунун оскуолаларын директордарыгар, улуустааҕы айылҕа харыстабылын инспекциятыгар, Эверстов Семен Ивановичка, «Бизнес-инкубатор» директоругар Винокуров Алексей Ивановичка, «Байанай» сурунаал коллективыгар, довтолторбутугар Копырин Анатолийга, Тимофеев Кешаҕа, Никифоров Наумна, Тарабукин Георгийга, Дьячковский Эдуардка, Софронов Лукаҕа, аймахтарбытыгар — Протопопов Егор Афанасьевичка, Кривошапкинарга, Дмитрий Ивановичка, Интерна Ивановнаҕа, Степан Ивановичка, Клавдия Николаевнаҕа, Евгенийга, Александр Ивановичка, Мира Перигрировнаҕа, кинилэр оҕолоругар Иванга, Виталийга, Владиславка, Колесовтарга, Владимир Семеновичка, Роза Ивановнаҕа, оҕолоругар Владимирга, Ильяга, Петровтарга Елена Ивановнаҕа, Никифорга, Слепцовтарга Зоя Андреевнаҕа, кини оҕолоругар Константинга, Петрға, Анастасияга, Парниковтарга Прасковья Андреевнаҕа, оҕолоругар Александрга, Андрейга, Екатеринага, Яковлев Андрей Андреевичка, Николаевтарга Вячеслав Николаевичка, Евдокия Андреевнаҕа, кинилэр оҕолоругар, Садовниковтарга Василий Николаевичка, Акулина Егоровнаҕа, Протопоповтарга Петр Егоровичка, Муся Ивановнаҕа. Спортинг федерациятыттан күүс-көмө буолбут уолаттарга Александр Изюковка, Алексей Кутуковка, Степан Бястиновка. Бу бар дьоммут көмөлөрүнэн, өйбүллэринэн күрэхтэһини үрдүк таһымна тэрийэн ытытыбыт. Бар дьоммутугар доруобуйаны, үлэтигэр, үөрэхтигэр, тус олоххутугар үрдүк ситиһилэри баҕарабыт. Бары кыттыбыт спортсменнарга эмиз туспа махтал тылларын тиэрдэбин. Ытыы спорда манньк дьон көмөлөрүнэн өрүү сайда турдун.

Иван ЯКОВЛЕВ, «Тайҕа» Нам улуунун булчуттарын, балыксыттарын общественной түмсүү салайааччыта

Кэрэ эйгэтигэр

ҮГЭСКЭ КУБУЛУЙДАР

Ааспыт ый бүтүүтэ Бэдьээлэ аатынан олонхо дьэитигэр далбар хотуттарга, кэрэ анардарга аналлаах «Кэрэ ангар дьинг сатар суола» дьэн улуустааҕы форум үрдүк таһымна ытытылына. Бу тэрээһини «СР лидер кыргыттар», «Айталы Куо», «Намавтоледи» кыргыттар түмсүүлэрэ, улуустааҕы дьахтар сэбиэтэ иилээн ытытылар. Форум сүрүн сыалынан-соруунан кэрэ анардары сомоҕолоһуннарый, общественнай хамсааһыннарга лидер хаачыстыбатын иитини, бэйэни бары өттүнэн сайыннарыы буолар.

Тэрээһин кыттылаахтарын «Нам улууһа» МТ баһылыгын бастагы солбуйааччы Инна Сивцева эвэрдэлээтэ, түмсүү кыргыттарыгар айар үлэлэригэр үрдүк ситиһилэрин иһин махтал суруктары, грамоталары туттартаата. Ол кэмиттэн олонхо дьэитин директора Вера Колпашникова алгыс тылын анаата.

Форумна араас хабааннаах, олус туһалаах маастар-кылаастар ытытылыннылар. Бастагынан, «СР лидер кыргыттар» общественной түмсүү бэйэтин презентациялаата. Онтон салгыы ыччат уонна дьэ кэргэн политикатын управлениетын кылаабынай специалистка Юлия Жергина «Эдэр ыалы дьээнэн хааччыы» программа, улуустааҕы дьахтар сэбиэтин председателэ Любовь Маркова «Чөл олох, дьэ кэргэннэ оҕону иити» тустарынан сийлиһи кэспэтигэр. Березкина Нарьяга дьон иннигэр толлубакка саҕарыыга-ингэригэ, Вера Мальцева фоамирантан сибэкки оҕорууга, норуот маастара Евдокия Петрова «Саха таһаһын» исторياتын туһунан билиһиннэрдэ, хайдах быһан тиктэргэ үөрэттилэр. Люба Попова хамаанданы үөскэтии, Аида Кардаш дьахтар гигиенатын, Алена Богарытова кэрэ буолуу, Ксения Наумова «Баҕа санаа. Сылал. Түмүк» дьэн темаларга бэрт интэриэһинэй маастар-кылаас ытытылар уонна Вероника Верховцева торду астыырга, кизгэртэргэ үөрэттэ. Ону таһынан Хатырыкка тэриллит «Күбэй» кыргыттар уонна «Намавтоледи» суоппар кыргыттар түмсүүлэрэ бэйэлэрин билиһиннэрдилэр.

Былырын бу форум эмиз үрдүк таһымна буолан ааспыта. Оно холоотоххо, быйылгы тэрээһиннэ сааһыттан тутулуга суох кэрэ ангар кыттыбыта кэрэхсэбиллээх. Уопсайынан манньк хабааннаах тэрээһиннэр ытытылалара туһалаах, наадалаах. Аныгы үйэ ирдэбиллэн кэрэ ангар бары өттүнэн сайдылаах, киэн билиилээх-көрүүлээх буолуохтаах. Онуоха манньк ытытыллар форумнар көмө, өйбүл буолаалара саарбаҕа суох. Дьэиэ оҕотугар ололор ийэлэр, үлэтэ суох кэрэ ангардар, пенсияга ололор эбэлэр маастар-кылаастарга сылдьан билиилэрин ханаталлара, уопут эптэллэрэ туох куһаҥан буолуой. Бэйэ дьыалатын тэринээлэригэр күүс-көмө, сонун сана санаа буолуон сөп. Инникитин өссө элбэх дьону хабаан бу форум үгэскэ кубулуйуо дьэн эрэнэбин.

А. СОЗОНОВА

БИЛЭРИИЛЭР

® Коллегия юридической защиты. Юридическая помощь по возврату водительских удостоверений, ДТП, возврат по амнистии уже лишенных прав. Официально.
8-800-35-01-002
Звонок бесплатный

АО «Намкоммунтеплоэнерго» доводит до сведения потребителей о том, что в связи с окончанием отопительного сезона 22.05.2017 г., аварийно диспетчерская служба (АДС), переходит на новый график работы: понедельник-пятница, с 9 ч. 00 мин. до 18 ч. 00 мин. Выходные дни – суббота, воскресенье.

За справками обращаться по телефону: **41-4-05, 8-924-662-66-91.**

По вопросам круглосуточного холодного водоснабжения (ХВС) обращаться по телефону: в рабочие дни с 9 ч. 00 мин. до 18 ч. 00 мин. по телефону 41-4-05, 8-924-662-66-91. В выходные, праздничные дни и ночное время

по телефону: 8-924-170-73-61.

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ НАМ УЛУУХУН ОЛОХТООХТОРО!

® «Төрүт уу» тэрилтэ «Олонхо» атыгы дьиэтигэр, үлэ күнүгэр 9.00 чаастан 19.00 чааска диэри, баскыһыаннаа 10.00 чаастан 18.00 чааска диэри үлэлиир.

Дьиэбэ тиэрдэн биэри диспетчерэ 10.00 чаастан 18.30 чааска диэри үлэлиир.

Билсэр телефоннар: **8-924-873-73-11, 8-914-300-11-70.** Баскыһыаннаа дьиэбэ тиэрди онгоһуллубат.

Аппааныга Л. Левин уул. 3 №-гэр атыгыланар (урукку кулууп кинобудката). Үлэ күнүгэр 9.00 чаастан 18.00 чааска диэри. Баскыһыаннаа үлэлээбэт.

® Водочистная станция АО «Намкоммунтеплоэнерго» реализует чистую воду населению и организациям с доставкой по адресу, по цене 200 л (бочка) – 133 руб. Принимаем заказы по телефону: **42-171; 89241690727**

® Продаю перегной просеянный, мешками. Мешок – 300 руб. Доставка.
Тел. 89681549289

® Дьиэ көндөйө атылыбын (6 х 8), евро түнүктээх, ааннаах, кырыһалаах. Сьаната кэпсэтинэн.
Тел. 89656761229, 89245677992

® Продаю речной песок: а/м Камаз – 3000,00 руб.; а/м Китаец – 6000,00 руб.
Тел. 89142874075

® Продается автомашина ЗИЛ-131 с роспуском в отличном состоянии.
Тел. 89841051246

® Продается земельный участок в с. Намцы (15 сот.) по ул. Жиркова, 17 (свет, газ рядом). Участок ровный, сухой. Цена – 400 т.р.
Тел. 89644239716

® Продаю частный дом в с. Модутцы 97м2 с надворными постройками: баня, гараж 6х7, хотон, огород.
Тел. 89243660681, 89241649096

® Продаем участок Көчү-2, сухой, ровный, в собственности, цена – 300 т.р. Реальному покупателю – реальный торг.
Тел. 89248708417, 89143012135

спублики Саха (Якутия) в сумме 23471349,98 рублей;

2) общий объем расходов местного бюджета в сумме 24551078,59 рублей;

3) профдецит местного бюджета в сумме 155608,39 рублей.

2. Утвердить отдельные приложениями:
 1) Исполнение доходов бюджета МО «Хомустахский 2-й наслег», поступившие за 2016 год за счет доходов от уплаты федеральных, региональных и местных налогов и сборов по нормативам отчислений, установленных Бюджетным кодексом Российской Федерации Республики Саха (Якутия) согласно приложению №1
 2) исполнение распределения бюджетных ассигнований по разделам, подразделам, целевым статьям, группам (группам и подгруппам) видам расходов на 2016 год согласно приложению 2 к настоящему решению.

3) Исполнение ведомственной структуры расходов местного бюджета на 2016 год согласно приложению 3 к настоящему решению.

4) Утвердить источники финансирования дефицита бюджета за 2016 год согласно приложению №4 к настоящему решению

3. Решение вступает в силу со дня его официального опубликования.

4. Опубликовать настоящее решение путем вывешивания на информационном стенде в здании администрации и разместить на официальном сайте МО «Хомустахский 2-й наслег».

5. Контроль за исполнением настоящего решения возложить на постоянную комиссию по бюджетной и экономической политике (председатель С.Н. Протопопов)

Председатель НСД МО «Хомустахский 2-й наслег» А.К. Дмитриев

МАХТАЛ

Муус устар 18-19 күннэригэр Дьокуускай куоракка ытыллыбыт Нам улуунун күннэригэр уонна ыам ыйын 3 күнүгэр улууспут киинигэр Намга, Модут нэһилиэгэ төрүттэммитэ 385 сылын бэлэтиир дьоро күнүгэр автобус уларсан бар дьоммутун тиэйэн, араас хабааннаах тэрээһиннэргэ ситиһилиэхтик кытынарарга көмөлөспүт республикатаабы оҕо спортивной оculosлатын директоругар Семен Прокопьевич Ядрихинскайга барҕа махтал тылларын тиэрдэбит. Үлэтигэр үрдүк дабайылары, тус олоххугар дьолу-соргуну баҕарабыт.

«Модут нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата

№-дээх профессиональная-технической училищеа Граф Бирэргэр «Тыа хаһаайыстыбатын бухгалтерын» идэтин баһылыгы үөрэнэ киирбитэ. Үөрэчин бүтэрэн Максим Кирович Аммосов аатынан совхозка киин хонтуораа бухгалтерын аанан үлэтин саҕалаабыта. Үлэли сьылдан олоһун аргыһын көрсөн таптаһан 1974 с. уруу-аймах тэрийэн ыал буолбута. Намга көһөн кэлэннэр аҕабытынан Спартак Васильевичтынан 40 сыл иллээхтик олон, оҕо-уруу төрөтөн, иккин биир тэрилтэбэ үтүө суобастаахтык үлэлээн толору дьоллоохтук олоруттара. Кэли ийэбит РИВС тэрилтэтигэр операторынан, 1982 сылтан «Намагропромэнерго» тэрилтэтигэр инженер-экономыһынан, онтон «Агропромтехника» тэрилтэтигэр бухгалтерын үлэлээбитэ. 1989 сылтан «Сельэнерго» тэрилтэтигэр кылаабынай бухгалтерын үтүө суобастаахтык үлэлээн, 1996 сылтан элбэх

оҕолоһунан бочуоттаах сынна-ланга тахсан олорубута. Альбина Семеновна ыал ийэтэ буолан 5 оҕону иитэн, үөрэттэрэн, үлэит огорон, ыал онортоон олох аартыгар үктэнэрбитэ. 7 сиэн тапталаах эйбэс эбэтэ, Ийэ мэтээлинэн бэлиэтэммит, үлэ ветерана этэ. Ийэбит олоххо баар бары ыарахаттары, күчүмэвэй кэмнэри эрдээхтик тулуйан, наар биһиги туспутугар түбүгүрэн, ситиһиибиттэн үөрэн, куруук үөрэ-көтө көрсөн, сүбэлээн, биһиги олохпунан олорубута. Көрсүө-сэмэй майгылаах, дьонго-сэргэбэ үтүө сьыһаннаах, күүстэх санаалаах күндү таптыыр ийэбит, ээбит, Эн уҕараабат тапталын, сьылаас сьыһанын биһиги сүрэхпитигэр, өйбүтүгэр мэлдьитин баар буолу. Бар дьонгор, аймахтаргар үтүө тылларынан үйэ тухары ахтылла турон!
Өбөлоро, кийитэ, күтүөттэрэ, сиэннэрэ

КЭРИЭСТЭБИЛ

Күн сириин көрдөрбүт саамай күндү киһибит, күн күбэй ийэбит Соловьева Альбина Семеновна ыарахан ыарытытан бу олохтон барыта ыам ыйын 10 күнүгэр 1 сыла туолла. Бу кэм устата күндү ийэбин син биир аттыгытыгар чугас баарын курдук санаан кэллибит. Биһиги ийэбит 1951 сыл муус устар 24 күнүгэр Варвара Прокопьевна, Семен Дмитриевич Соловьевтарга иккис кыыс оҕонун күн сириин көрөн Нам улуунун Нам нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Нам 2 №-дээх орто оскуолатын 1968 с. бүтэрэн «Оскуола – производство – үрдүк үөрэх» диэннинэн салайтаран төрөөбүт сэлэнньэтигэр Намнаағы райпо эйгэтигэр үлэтин саҕалаабыта. Биир сыл маннай киин бэкээринэбэ, онтон икки сыл универмакка продавец-үөрэнэччитинэн үлэлээн баран 2

Күн сириин көрдөрбүт саамай күндү киһибит, күн күбэй ийэбит Соловьева Альбина Семеновна ыарахан ыарытытан бу олохтон барыта ыам ыйын 10 күнүгэр 1 сыла туолла. Бу кэм устата күндү ийэбин син биир аттыгытыгар чугас баарын курдук санаан кэллибит. Биһиги ийэбит 1951 сыл муус устар 24 күнүгэр Варвара Прокопьевна, Семен Дмитриевич Соловьевтарга иккис кыыс оҕонун күн сириин көрөн Нам улуунун Нам нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Нам 2 №-дээх орто оскуолатын 1968 с. бүтэрэн «Оскуола – производство – үрдүк үөрэх» диэннинэн салайтаран төрөөбүт сэлэнньэтигэр Намнаағы райпо эйгэтигэр үлэтин саҕалаабыта. Биир сыл маннай киин бэкээринэбэ, онтон икки сыл универмакка продавец-үөрэнэччитинэн үлэлээн баран 2

Кылаабынай редактор В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛАР: редакторы солбууааччы — 41332, хаһыаты тангыы — 41332, бухгалтерия — 41141, факс — 41141.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационной технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральная сулуус СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ШН №ТУ14-0216.**

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэтиин, дьиэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияба киирбит суруктар төнөрүллүбэтэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат. «ЭНСИЭЛИ» - Нам улуунун хаһыата.**

Редакция, издатель аадырыһа: 678380, СР, Нам улууһа, Нам сэл., Ст. Платонова уул., 1, 2 корп. **Типография аадырыһа:** 678380, СР, Нам улууһа, Нам сэл., Заложная уул., 4. **E-mail: Namsy41141@mail.ru**

Күндүтүк саныыр балтыбытыгар Маргарита Васильевна, күтүөпүтүгэр Наврил Алексеевичка, оболоруугар Ангелина, Володяба, эбэтигэр Евдокия Гаврильевнаба, кэргэнигэр Викаба тапталаах уоллара, убайдара, убайдара, сиэнэ, кэргэнэ

ПОСЕЛЬСКИЙ
Алексей Гаврильевич
 күн сириттэн олус хомолтолоохтук туораабытынан диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Биригэ төрөөбүт эдьийдэрэ, быраата, кинилэр оболоро, кийииттэрэ, күтүөттэрэ

Үөдэй нэһилиэгин олохтоохторугар, бырааппар Дмитрийгэ, кийиппэр Аннаба күтүөттэрэ, Викторияба тапталаах кэргэнэ, икки оҕо амаарах аҕата уонна бары аймахтарыбытыгар

ПОСЕЛЬСКИЙ
Алексей Гаврильевич
 эдэр сааһыгар соһумардык олохтон туораабытынан диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Эдьийит Анна Тимофеевна уонна кини оболоро

Биригэ үөрэммит доһорбүт, оҕо сааспыт аргыһа, Үөдэй нэһилиэгин олохтооҕо

ПОСЕЛЬСКИЙ
Алексей
 соһуччу күн сириттэн барытынан кэргэнигэр Викаба, оболоруугар, чугас дьонугар, аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.
2002 с. Үөдэй орто оскуолатын выпускниктара, кылаас салайааччылары
Обутова Т.Н., Сысолатина А.В., Яковлев А.Д.

Күндү ийэбит, ээбит, хос ээбит

ВИНОКУРОВА
Марфа Георгиевна
 83 сааһыгар уһун, ыарахан ыарытытан күн сириттэн барытын аймахтарыбытыгар, бары билэр, чугас дьонугар, үлээннээхтэригэр дирингник курутуулан туран ийитинэрбит.

Винокуровтар, Ариносовтар, Переваловтар, Мохутовтар

«Илгэ» потребительский общество үлэитэрин коллектива уонна улусу потребкооперациятын ветеранарын сабиэтэ Нам райпотоугар эр сылларга таһаарылаахтык үлэлээбит тыыл, үлэ ветерана

ВИНОКУРОВА
Марфа Георгиевна
 ыалдыан олохтон туораабытынан кини оболоруугар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, чугас аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тиэрдэллэр.

Нам селотун И. Винокуров уулуссаба эр сылларга ыаллана олорут чугастык саныыр Винокуровтар дьиэ кэргэттэригэр тапталаах ийэлэрэ, эбэлэрэ

ВИНОКУРОВА
Марфа Георгиевна
 уһун, ыарахан ыарытытан күн сириттэн барытын оболоруугар, сиэннэригэр, чугас дьонугар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Чугас ыаллара Румянцевтар, Бочкаревтар, Поповтар, Лыткиннар

Чугас доһорбүтүгэр Александр Васильевичка, дьиэ кэргэнигэр, биригэ төрөөбүттэригэр ийэлэрэ, эбэлэрэ, Нам селотун олохтооҕо, тыыл ветерана

ВИНОКУРОВА
Марфа Георгиевна
 күн сириттэн барытын диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Готовцевтар, Куличкиннар, Трапезниковтар

Күндүтүк саныыр уолбут, убайбыт, бырааппыт

ФЕДОТОВ
Мирон Михайлович
 соһуччу күн сириттэн барытыгар оҕотугар, ийэтигэр, аҕатыгар, убайгыгар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.
Партизантан Кривошапкиннар, Бандеровтар, Сысолатиннар, Кривошапкиннар, Семеновтар, Матвеевтар, Поповтар

Чугастык саныыр, убаастыыр күтүөпүтүгэр Семен Петрович, балтыбытыгар Анна Николаевна Кривошапкинарга, кинилэр балтыларыгар, күтүөттэригэр Маргарита Петровнаба, Михаил Миронович Федотовтарга уоллара, быраата, бары аймахтарыгар

ФЕДОТОВ
Мирон Михайлович
 эдэр сааһыгар соһумардык олохтон туораабытынан диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Намантан, Партизантан аймахтара, чугас дьонно

Партизан нэһилиэгин олохтоох дьаһалтата, общественноһа, Партизан нэһилиэгин олохтооҕо

ФЕДОТОВ
Мирон Михайлович
 соһуччу олохтон туораабытынан ийэтигэр, аҕатыгар, быраатыгар, кэргэнигэр, чугас дьонугар, аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.

Күндү тапталаах оҕобут – Дочабыт, балтыбыт, эдьийиит, ийэбит

ТЫРЫЛГИНА
Лидия Егоровна
 б.д. ыам ыйын 4 күнүгэр соһуччу хомолтолоохтук бу орто дойдуттан букатынаахтык барытын аймахтарыбытыгар, билэр дьонугар дирингник курутуулан туран ийитинэрбит.
Ийэтэ, аҕата, биригэ төрөөбүттэрэ, оболоро

Убаастыыр дьонорбүтүгэр, ийэтигэр Людмила Петровнаба, аҕатыгар Егор Егоровичка тапталаах кыыстары, биригэ төрөөбүттэригэр эдьийдэрэ, балтылара, оболоруугар ийэлэрэ

ТЫРЫЛГИНА (ОРЛОВА)
Лидия Егоровна
 күн сириттэн олус соһумардык, хомолтолоохтук барытын диринг кутурбаммытын тиэрдэбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.
Аймахтарыг Румянцевтар

Күндүтүк саныыр дьүөгэм

ЛИДЫККА
 эмискэ күн сириттэн барытын төрөпүттэригэр, оболоруугар, биригэ төрөөбүттэригэр, бары аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Нютукка

Күндү биригэ үөрэммит дьүөгэбит

ОРЛОВА (ТЫРЫЛГИНА)
Лида
 бу орто дойдуттан соһуччу туораабытынан төрөпүттэригэр Людмила Петровнаба, Егор Егоровичка, оболоруугар, биригэ төрөөбүттэригэр, чугас аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит. Курсу санааһытын тэнгэ үлэстэбит.
Көбөкөн орто оскуолатын 1995 с. ылууна, кылаас салайааччылары Лена Егоровна, Лариса Степановна

Биригэ үлэлиир коллегабытыгар Орлова Саргылана Егоровнаба, кини дьиэ кэргэнигэр, ийэтигэр, аҕатыгар биригэ төрөөбүт эдьийэ

ТЫРЫЛГИНА
Лидия Егоровна
 соһумардык олохтон туораабытынан диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Нам улуунун социальной харалатын управлениета

Улуустаагы киин балыһа администрацията, профсоюзнай комитетта, Көбөкөн участка балыһатын коллектива биригэ үлэлиир коллегабит, Көбөкөн участковай балыһатын медресээрэтэ

ТЫРЫЛГИНА
Лидия Егоровна
 эдэр сааһыгар олус хомолтолоохтук орто дойдуттан барытын ийэтэ Людмила Петровна, аҕата Егор Егорович Орловтарга, оболоруугар Тоняба, Василисаба, Виолеттаба, Варламга диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.

Убаастыыр, күндүтүк саныыр аҕа саастаах доһорбүт, советскай, партиянай тутулга биригэ үлэстэбит коллегабит, Нам улуунун, Түбэ, Модут, 2 Хомуустаах нэһиликтэрин Ытык киһилэрэ, тыыл, үлэ ветерана, Саха республикатын норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Саха республикатын культураны туйгуна, норуот тойуксута

ТИХОНОВ
Константин Никонович
 ыараханнык ыалдыан олохтон туораабытынан таптыыр кэргэнигэр Клара Романовнаба, оболоруугар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, чугас аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит, аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.

Салбаттан Ушницкая Ф.Д., оболоро Л.Д., И.Д. Ушницкайдар дьиэ кэргэттэрэ

Хамаатта орто оскуолатын интернатыгар эр кэмнэргэ үлэстэбит, үлэ, тыыл ветерана

ТИХОНОВА
Варвара Алексеевна
 88 сааһыгар күн сириттэн барытын чугас дьонугар, аймахтарыгар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Е.М. Шапошников аатынан Хамаатта орто оскуолатын коллектива

Биригэ үлэлиир коллегабытыгар Саргылана Егоровнаба, кини дьиэ кэргэнигэр ийэлэрин тэнгэ саныыр эдьийдэрэ, эбэлэрэ

ТИХОНОВ
Варвара Алексеевна
 бу орто дойдуттан барытын диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Нам улуунун киин балыһатын терапевтической отделениетын коллектива

Нэһилиэгит олохтооҕо

ОКОНЕШНИКОВА
Александра Афанасьевна
 олохтон соһуччу туораабытынан оболоруугар, сиэннэригэр, бары чугас дьонугар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит, аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.

«Хомуустаах 1-кы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, ветераннар сабиэттэрэ

Нам культураны үлэитэрин идэлээх сойуулууну комитетта 1 Хомуустаах оҕо искусствотын оскуолатын коллектива биригэ үлэлиир коллегабытыгар Егорова Татьяна Николаевнаба, оболоруугар, сиэннэригэр тапталаах күн күбэй ийэлэрэ, «Нам» совхоз ветеран үлэһитэ

ОКОНЕШНИКОВА
Александра Афанасьевна
 уһун, ыарахан ыарытытан орто дойдунан барытын диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.

Чугас аймахтарыбытыгар Ядревтарга Александр Владимировнаба, Екатерина Владимировнаба, Алексей Владимировичка, Семен Владимировичка, Любовь Владимировнаба, Анастоль Владимировичка, кэргэнигэр Анастоль Гаврильевнаба, кыргыттарыгар Ленаба, Ольгаба таптыыр убайдара, бырааттара, кэргэнэ, аҕалара

ЯДРЕВ
Владимир Владимирович
 күн сириттэн барытын диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.
1 Хомуустаахтан Соловьевтар, Охлопковтар, Жирковтар

«Үөдэй нэһилиэгэ» МТ баһылыгар Ядрев Семен Владимировичка, кэргэнигэр Анастоль Гаврильевнаба, оболоруугар Ленаба, Ольгаба, күтүөттэригэр, биригэ төрөөбүттэригэр, чугас аймахтарыгар убайа, кэргэнэ, аҕалара

ЯДРЕВ
Владимир Владимирович
 күн сириттэн барытын диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Үөдэй дьаһалтата, депутаттара, общественноһа, олохтоохтору

Убаастыыр доһорбүт, табаарсыт, Нам селотун олохтооҕо

ЯДРЕВ
Владимир Владимирович
 эмискэ ыалдыан олохтон туораабытынан кэргэнигэр Анастоль Гаврильевнаба, оболоруугар, биригэ төрөөбүттэригэр, чугас дьонунугар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Намантан Зырянновтар, Алексеевтар

Таптыыр ийэбит, ээбит, хос ээбит, Нам улуунун Партизан нэһилиэгин бочуоттаах олохтооҕо, үлэ ветерана, советскай потребительскай кооперация туйгуна

СОЛОВЬЕВА
Варвара Ильинична
 ыам ыйын 9 күнүгэр 86 сааһыгар уһун, ыарахан ыарытытан күн сириттэн барытын бары билэр, чугас дьонугар дирингник курутуулан туран ийитинэрбит.
Кэргэнэ, оболоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ, күтүөтэ, кийиитэ

Улуустаагы киин балыһа администрацията, профсоюзнай комитетта, поликлиника коллектива биригэ үлэлиир коллегабытыгар, стоматолог-быраас Соловьев Станислав Прокопьевичка күндү, тапталаах эбэтэ, үлэ, тыыл, потребкооперация ветерана, Партизан нэһилиэгин Ытык киһитэ

СОЛОВЬЕВА
Варвара Ильинична
 86 сааһыгар ыарахан ыарытытан орто дойдуттан барытын диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.

Коммунистическай үлэ ударнига, РСФСР потребкооперациятын туйгуна, тыыл, үлэ ветерана, Партизан нэһилиэгин Ытык киһитэ

СОЛОВЬЕВА
Варвара Ильинична
 ыарахан ыарытытан олохтон туораабытынан кэргэнигэр, оболоруугар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, чугас дьонугар диринг кутурбаммытын тиэрдэбит.

«Партизан нэһилиэгэ» МТ, депутаттара, общественноһа, спорт уонна культура эйгитин үлэһиттэрэ

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таһылына уонна бөчөөттиир сыһар бөчөөттэннэ.

Аадырыһа:
 Нам сэл. Ст. Платонова уул., 1, 2 корп. Формата А3. Кээмэйэ 2 бөчөөт. лие
Конул сьананан атыгыланар
Индекс — Р0005. Тираһа — 1394
 Бөчөөккэ илии баттанна графика — 12:00 ч. 11.05.2017 с.
 Бөчөөккэ илии баттанна — 11:20 ч. 11.05.2017 с.